ÖSSZEKÖTŐ

A POTE Egészségügyi Főiskola Információs Lapja

1993 december **II/3.**

Tanévnyitó gondolatok

Tisztelt Hallgatóink!

Több öröm is éri a hivatásának élő tanárt. Örül, amikor találkozik azokkal, akik a felvételi folyamat végén bekerülnek az Alma Materba. Örül, amikor sikeres államvizsgák után az új diplomások csillogó szemeit látja. Végül igazi öröm számára, ha a tanítványokról kedvező híreket hall.

Mindezek alapján a Főiskolánkon az Önök által választott szakképzés feladata, hogy magasabb tudást nyújtson és ösztönzője legyen a tudományos kutatásnak. A tudományt emlegetve felvethetik a kérdést, hogy javára, vagy kárára vált az embereknek?

Ment-e a világ előre a könyvek által?

A napnál világosabb az igenlő válasz.

A tudományos fejlődés, s az ezzel együtt járó technikai haladás egyre kényelmesebbé, szabadabbá, boldogabbá teheti az ember életét.

A kérdőjelek mégis felsorakoznak!

A tudomány nemcsak az embert szolgáló gépek feltalálásához, hanem az embert pusztító fegyverek gyártásához is vezetett, nemcsak gazdagította, hanem öldöste is az emberi életeket. Napjainkban is újabb és újabb kegyetlenkedéseket, tengernyi szenvedést okoz, gondoljunk csak közvetlen szomszédainkra.

A tudomány önmagában tehát csak eszköz. A cél az ember boldogsága, üdve.

A tudomány önmagában vak, bármily sok ismeretet halmoz is fel. A tudomány rászorul az erkölcshöz igazodó, felelős lelkiismeret irányítására. Enélkül éppen annyi romot és fájdalmat okozhat, mint amennyi jót.

Egyikünk sem használhatja zavartalanul, nyugodt lelkiismerettel a civilizáció kínálta előnyöket, ha nem tesz meg minden tőle telhetőt az arra rászorulókért, elesettekért, betegekért.

Önök elsődleges kötelessége a tanulás, hogy az egészség minél jobb szakembereivé válhassanak. A szaktudást azonban mindig kísérnie kell a jól képzett lelkiismeretnek és fejlesztenünk kell "a szívük okosságát is".

Kívánom, hogy igaz szívű, az igazság talaján álló, valódi erkölcsi értékekhez igazodó szakemberek legyenek, akik a tudományos igazságokat és módszereket felelősen sajátítják el és használják fel embertársaik és önmaguk javára.

Dr. Buda József
főiskolai tanár
főigazgató

FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC ÉVFORDULÓJA

1956 október 23-november 4. - 1993.

1956. október 23. nemcsak nemzeti ünnepeink egyike, hanem jelkép is. Jelképe népünk fennmaradásának, törekvésének a függetlenségre, a szabadságra, az Európához való mindenkori tartozásnak.

Az október 23-ai diáktüntetésen, a rádió ostromában, a Corvin-közi harcosok hősiességében, a Kilián laktanya harcaiban, vagy a Nagy Imre kormány történelmi határozataiban az elnyomott nemzeti lélek és akarat elemi erővel nyilvánult meg, mert Seneca szavaival:" aki képes meghalni azt nem lehet már kényszeríteni".

A nemzeti önvallomást fegyverzaj, lőporfüst és véráztatta föld övezte. Óránként haladt felettünk a történelem! Hazánk elérte a hihetetlent, úgy látszott felszabadult! Az utca nyomására átalakult a kormány, megkezdődtek a szovjet csapatkivonással kapcsolatos tárgyalások. Vidéken is megmozdult a tömeg, munkástanácsokat választottak, leverték a vöröscsillagokat, tetteikkel a pesti forradalom oldalára állt Pécs ifjúsága is. Az egyetem udvarán diákparlament ...

Élelmiszergyűjtő falusi utak a pestiek támogatására...
Derűs napfény, határtalan lelkesedés...

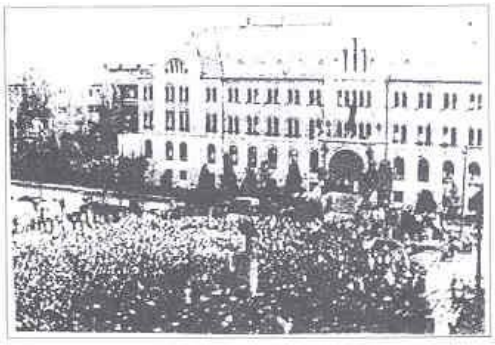

Az időjárás komorodik... Megalakul az egyetemi zászlóalj... Aggasztó hírek érkeznek, rövid kiképzés: teendők a harckocsik ellen, magatartás az utcai harcok esetén ... November 3-án este az idő hideg, nyirkos, az egyetemi zászlóalj is kivonul a város védelmére... Éjfél felé parancs érkezik, hogy vonuljunk be a kollégiumba.

Budapesten Nagy Imre éjféltájt feküdt le aludni. Négy óra előtt felkeltették azzal, hogy a szovjet csapatok megtámadták Budapestet. 5.20-kor a rádióban felhangzott az ismert hang: "Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Köztársaság Minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt..."

Hasonló időszakban a szovjet páncélosok Pécset is lerohanták...

Kint még sötét volt, a páncélosok a kollégiumba elhelyezett egyetemi zászlóaljat is körülvették... Megrázó élményben volt részünk... A csőre töltött legmodernebb fegyverek előtt kellett letennünk II. világháborús fegyvereinket. Akik a kollégiumon kívül maradtak, fegyvereikkel együtt a Mecsekre menekültek. Nemsokára megszólaltak a szabadságharcosok fegyverei...

Napokkal később a hőmérséklet tovább süllyedt... Előkerültek a pufajkák...

A nyugat tiltakozik... XII. Pius Pápa is felemelte a szavát, erkölcsi hatalmát felhasználva elítélte a forradalom véres eltiprását. "... kifejeztük azon reményünket, hogy végre Magyarország nemes népére is felvirradt az igazságon és szabadságon alapuló béke új hajnala. Hiszen úgy látszott, hogy Magyarországon a dolgok kedvező kibontakozásra jutnak. De a hamarosan érkező újabb hírek lelkünket fájdalmas keserűséggel töltötték el. Arról értesültünk ugyanis, hogy Magyarország városaiban és falvaiban újra folyik a lelkük legmélyéből szabadságra törekvő hazafiak nemes vére. A nemzeti létminap felállított intézményeit alapjukban megrendítették és összerombolták, az emberi jogokat megsértették, a sebeitől vérző népet pedig idegen fegyverek erejével újabb szolgaságba döntötték.

Tehát kötelességünk tudatának parancsát követve, lehetetlen, hogy ne tiltakozzunk és el ne ítéljük azokat a gyászos eseményeket, amelyek nemcsak a katolikus világnak, hanem minden szabad népnek lelkében is mélységes szomorúságot és felzúdulást keltettek. Azoknak, akikre e nyomorúságos gaztettek felelőssége hárul, meg kell végre fontolniuk, hogy a népek jogos szabadságát vérbefolytani nem lehet.

Mi magunk atyai szeretettel tekintünk minden népre és ezért ünnepélyesen ki kell jelentenünk: mindenfajta erőszak, minden igazságtalan vérontás, bárki idézze is elő azt, mindig tilos. És újra csak buzdítanom kell minden népet, minden társadalmi osztályt arra a békére, amelynek alapja csak az igazságosság és a szabadság lehet, éltető ereje pedig a szeretet.

"Testvéreim vére hozzám kiált a földről" (Ter.4,10). - mondotta az Úristen Kainnak és ezek a szavak ma sem vesztették érvényüket. Tehát a magyar nép vére is Istenhez kiált, ahhoz az Istenhez, aki, mint igazságos bíró, bár az egyéni bűnöket gyakran csak a halál után bünteti, a népek vezetőit és magukat a nemzeteket az általuk elkövetett igazságtalanság miatt, a történelem bizonyossága szerint, nem egyszer már ebben az életben sújtja.

Érintse meg az irgalmas Isten a felelősek szívét, hogy véget érjen már az igazságtalanság, megszűnjék minden erőszak és egymással megbékélve, a derűs nyugalom légkörében végre újra megtalálja minden nemzet az élet helyes rendjét...

Kelt Rómában, Szent Péter sírjánál, 1956. november 5-én pápaságunk 18. esztendejében.

XII. Pius Pápa"

A forradalom és szabadságharc vérbefulladt, de a magyarság metafizikai méltósága megrendítette azt a kolosszust, amely 1989/90 időszakában az 1956-ban keletkezett törésvonal mentén összeroskadt.

Mai feladatunk; Széchenyi István szavaival "olyánná tenni a magyart, amilyen alakban a Teremtő tervében szerepel".

Dr. Buda József

NOVEMBER

Az őszi elmálás nem az erdők pasztellszíneivel veteti magát észre, hanem krizantém illattal. Megérint az erős krizantém illat hazafelé, ahogy a virágüzletek előtt elléptedesünk. Előttünk a kivilágított város, de megtörik a varázs mert vadgesztenye koppan cipőnkön. Azág föntelengedte, sneki egyedül, maradt a föld. Villámként hatol belém a gondolat, Istenem, mi is így hullunk, hatunk. És másnap gyertyákkal, mécsesekkel indultunk a temetőbe...

B. J.

TEMPUS PHARE JEP-kapcsolat

kialakításának reménye a milánói Centro di Bioingegneria és a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozata között

Kinevezésem utáni első napokban (1993. május közepe) azt a feladatot és egyben biztatást is kaptam, hogy önálló nemzetközi kapcsolatok megkeresése, felvétele lenne kívánatos az egészségügyi főiskolákon is. Kapcsolódjanak be az oktatók szakterületük sajátosságainak megfelelően a nemzetközi véráramlásba az oktatás és a kutatás fejlesztése érdekében és hasznosítsák a tapasztalatokat az új tematikák, curriculumok megszerkesztésében, a hallgatói mobilitással pedig adjunk lehetőséget hallgatóinknak a képzésükhöz hasonló, vagy attól eltérő oktatási rendszerek megismerésére.

E prioritásoknak kiválóan megfelel a Tempus Phare program, mely sikeresen működik már a POTE intézményeiben és a hallgatók legjobbjai is már élnek e kapcsolatok lehetőségeivel.

Az ISBS (International Society of Biomechanics in Sports) 1992-ben a szokásos, évenként ismétlődő szimpóziumát a milánói Centro di Bioingegneria, Fondazione "Pro Juventute" I.R.C.C.S., valamint a Politecnico di Milano rendezésében bonyolította le. Előadásunk (Barton, J. and G. Barton: 3D video digitizing and motion analysis) érdeklődést és parázs vitát eredményezett a házigazda prof. Pedottival, aki a vita után kölcsönösen előnyösnek tartott egy jövőbeni intézményi együttműködést (részben a vita lezárása érdekében is).

Tempus Phare Jep-kapcsolat kialakítására egy hetes látogatásra benyújtott pályázatom sikeres volt. Pedotti professzor örömmel biztosított fogadókészségéről, így a támogatás segítségével november 11-20 között alaposan megismerkedhettem ezzel a csodálatos intézménnyel. Itt - igaz óriási anyagi áldozattal - ideális környezetet, hátteret alakítottak ki az elmélet és a gyakorlat, a tudományos elképzelés és a kereskedelmi hasznosulás (BTS) harmonikus együttműködésével, az élsportot és a mozgáskorlátozottakat, a csúcsteljesítményt és a mindennapi élettevékenységet egyaránt segítő intézményes rendszer kialakításával.

Az agyközpont a Pedotti professzor által vezetett kutatóintézet, ahol főleg elektromérnökök (Santambrogio, Ferrigno, Frigo, Rodano) konstruálják a legújabb, csúcstechnikával készülő, saját softverrel működő mozgáselemző rendszereket. A mag az ELITE-rendszer, mely két- és háromdimenziós mozgásrögzítést tesz lehetővé infravörös megvilágítást használó több rögzített videokamerával, melyek a mozgó emberi testen elhelyezett, fényvisszaverő fóliával bevont markerek jeleit detektálják automatikusan. A teljes kinematikai és kinetikai (Kistler-féle erőplató, 8-csatornás TELEMG) mozgásrekonstrukció (IBM compatibilis PC-re írt softverekkel) óriási adatfeldolgozásssal objektív képet ad a járáselemzéstől a sportmozgásokig, a scolioticus gerinc beszűkült mozgásától (POSDA = Posture Digital Analyser, F-Scan, Videotrack) az SPA-betegek mozgásáig (Auscan).

A gyógytornász képzésben meghatározó jelentőséggel bíró, újonnan bevezetett Biomechanika tárgy filozófiájával tökéletesen egybecseng az intézmény munkája, hiszen többek között az intézmény a legerősebb motorja a közös európai projectnek a CAMARC-nak (Compu ter Aided Motion Analysis in a Rehabilitation Context), amely már a második fázisába lépett.

A többi nagy projectnek is szoros kapcsolata van a rehabilitációval. A RAFT (Restoration of Muscle Activity by FES and associated Technologies), valamint a TREAD (Technology for Rehabilitation and Autonomy of Disabled Peoples) projectek mozgató, szervező központja a Pedotti professzor vezette Centro di Bioingegneria.

Különös örömmel ismerkedtem meg alaposabban a SIVA névre keresztelt, a kutatóközpont földszintjén elhelyezett részleggel. Angol fordításban ez Technical Aids Evaluation and Information Centre-t jelent. A R. Andrich által vezetett részleg egy országos hálózat központja, ahol a rehabilitálandó, főleg mozgáskorlátozottak szociális reintegrációja a kitűzött feladat. Ennek érdekében számítógépes adatbázisukban a legpraktikusabb adatok szerepelnek, hogy a mozgáskorlátozott az otthonát állapotának megfelelő átalakításokkal, berendezésekkel (konyha, fürdőszoba, stb.) ismét használhatóvá, teljes emberi életre alkalmassá tehesse. A mozgást a napi élettevékenységet segítő eszközök, berendezések gyártóinak, forgalmazóinak cím- és árlistája is megtalálható, kinyomtatható, kézbe adható. Az információ áramláson kívül biztosítják a tanácsadást, véleményezést új eszközök, készülékek tesztelését, mintapéldányok bemutatását (állandó jellegű bemutatójuk a látogatók rendelkezésére áll), kipróbálását, stb. Ez a kutató háttérrel rendelkező segítő, szolgáltató hálózat egy szintén közös európai hálózat, a HANDYNET adatbázis-rendszer egyik elismert tagja. A négy havonként felfrissített floppy lemezen a hálózat tagjainak elküldött információk mellett a központban CD ROM-on tárolt, sok képpel illusztrált adatbázis a mozgáskorlátozottak Mekkája. A mozdulatlanságra ítéltetés helyett az önellátásra és mozgásra vágyó betegek nagy megelégedésére működik ez a nonprofit intézmény.

A kerítésen belül több épületkomplexum (a tolókocsik számára végig lépcsők nélküli közlekedést biztosítva) végtelen folyosó hálózatára fűzve a hidroterápiás, az ortopéd, a kardiológiai, a neurológiai, a pulmonológiai, stb. rehabilitációs kezelő, foglalkoztató egységek, tornatermek (felnőttek és gyermekek számára elkülönítetten), számtalan gyógytornásszal, rehabilitációs és az adott szakterület szakorvosával ellátva (külön számítógépes adminisztrációs központtal, könyvtárral) áll rendelkezésre.

Gyermekek számára bentlakásos intézetet is létesítettek.

Nagyon bízunk abban, hogy oktatóink, hallgatóink szemléletének fejlődésére nagy hatással lehet ez a rehabilitációs tudományos és gyakorló terep. Mindezek a lehetőségek - rendkívül barátságos, őszinte segítőkészséggel párosult fogadókészséggel - nyitották számunkra, ha a további TEMPUS PHARE pályázatunkat is támogatásra alkalmasnak ítélik.

Dr. Barton József
tagozatigazgató helyettes
Zalaegerszeg

MEGJELENT!

A Szombathelyi Tagozat Általános Szociális munkás Szakának III. évfolyamos hallgatója, Gráf Légrádi Balázs "A játékos képzelet kalodája" című könyve.

Írtam egy könyvet. Szeretném, ha elolvasnád. Rólam, rólad, az élet dolgairól. Arról, hogy mindannyian áldozatok vagyunk, legtöbbször önmagunk áldozatai.
Én egy ÁLDOZATKUTATÓ vagyok, aki szintén áldozat, te meg remélem, áldozathozó áldozat vagy.
Tudod, újjá fogunk születni.
- Te is - Én is. -
A LÉLEK halhatatlan, ezért mindenki örökké él.
Én még csak nagyon keveset tudok erről az EGÉSZRŐL, de azt a keveset leírtam.
A lényeg: A SZERETET.
Sajnos ezt a szót, ami az összes létformánk kulcsa, rettenetesen elkoptatták.

Elkoptatták, kihasználták, felhasználták (rendszerek, kasztok, szekták, hülye és kevésbé hülye ideológiák).
A lényeg azonban lényeg marad, mert a rendszertől független, örök.
LÉLEK
Te is hiszel benne, csak nem vallod be.
SZERETET
Te is szeretsz, csak úgy csinálsz, mintha..., mintha nem szeretnél.
Pedig ha szeretnél, minden más lenne körülötted.
Írtam egy könyvet.
Szeretném, ha elolvasnád.
Rólad, rólam, az élet dolgairól.
Tudod újjá fogunk születni.
- Te is - ÉN is -
TE vagy ÉN, EGY az "ÉN".
Barátsággal és szeretettel: Gráf Légrádi Balázs s.k.
Kapható: minden BAHIA boltban (Szombathely, Berzsenyi tér 2/B.)
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Hallgatói Önkormányzati Irodában (Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4.)
Örökmozgó művészmozi előadásai előtt (Szombathely, Berzsenyi tér 2.)
SZIÁMI Zenekar koncertjein. Ára: 160.-Ft.

Lapu Tünde
II. évfolyamos szociális munkás hallgató
Szombathelyi Tagozat

Október 23. 1993-ban

1989. Még emlékszem, mi történt ezen a napon. Az egész középiskola lázban égett, nyüzsgött-tolongott a kis tévéképernyő előtt. Volt aki nem tudta miért lelkesedik, de átragadt rá is a hangulat. Valaminek örültünk, valamire büszkék voltunk.

S most, 1993-ban, a négy év adta érettebbségünkkel mi kaptuk a feladatot: méltóan megünnepelni 1956. október 23-át.

Két félkörben álltunk fel a folyosón, mögöttünk képek, művészi rendben összefogott ágak, s egy mondat: "Mi még nem éltünk akkor"...
A Himnuszt hangosan - volt ki csak a szívében - énekeltük el. Általunk megírt szöveg kötötte össze a verseket, vers- és prózarészleteket. Elhangzott Faludy György: A vérebek és 1956. Te csillag című verse, illetve lengyel és francia költők fordításai.
Szózat helyett Koncz Zsuzsa ünnepünkhöz méltó dala szállt a nézők - hallgatók fülébe - szívébe.

Szabadság - szerelem
E kettő kell nekem
Van-e más, amiben hiszel
Ha már nem maradt semmi sem.

Szabadság - szerelem
E kettő kell nekem
Visz az út valami felé,
Ami nem volt még talán sosem.

S ahogy a gitárkíséret elhalt, egyesével gyertyát gyújtottunk a múlt emlékére, s a jövő hitére.

Ünnepségünk 20 percig tartott, mégis - reméljük - többet adtunk, mint egy órás esemény-elbeszéléssel.

Csabay Erzsébet
I. évf. Szociális Munkás hallgató
Szombathelyi Tagozat

Közös program volt

A Főiskola Pécsi Tagozatának hallgatói és oktatói részt vettek az Egyetemen 1993. október 22-én és 23-án megrendezett XXV. Egyetemi Napok 22-i ünnepélyén, melynek programja volt:
Hangverseny az aulában, közreműködtek a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatói, tanárai.
Egyetemi nyilvános tanácsülés az aulában. Ünnepi beszédet mondott dr. Kelényi Gábor rektor.
Díszdoktor avatás. - Pro Universitate emlékérmek átadása.
Arany-, gyémánt- és vasdiplomák adományozása. Pályadíjak átadássa.
Pekár Mihály emlékelőadás. Dr. Székely György: Rendezetlenség az idegrendszer rendezettségében című előadása.
Emlékérem átadás.

•

Örömmel hallottuk, hogy Bogyai Anita a Zalaegerszegi Tagozat Gyógytornász Szakának III. éves hallgatóját "Jó tanuló - jó sportoló" kitüntetésben részesítette az Egyetem. A kitüntetést dr. Kelényi Gábor Rektor úr adta át.

Anglia: üzenetet hoztunk.

Nem kis megelégedettség töltötte el azt a nyolc főből álló csoportot, akik ez év júniusában részt vehettek egy négyhetes londoni egészségügyi továbbképzésen. A továbbképzés immár hazánkban is jól ismert Tempus-program keretében zajlott, az East London University közreműködésével és C.Thelma Wilson professzor irányításával.

A résztvevők között többségében olyan szakemberek voltak, akik a diplomás ápolóképzéssel foglalkoznak, de voltak közöttük olyanok is, akik a klinikai szakápolással kapcsolatos szervezési, irányítási területen dolgoznak. Az előkészítő munka szakaszában megfogalmazott képzési cél az volt, hogy segítséget kapjunk a főiskolai szintű ápolóképzéshez egy olyan hagyományokkal rendelkező egyetemtől, mint a kelet-londoni.

Ez az idő kevés volt ahhoz, hogy egy teljes átfogó képet nyerjünk az angol egészségügyi szakképzésről, annak tradícióiról, de ahhoz elég volt, hogy némi betekintést kapjunk néhány nálunk is meghonosítható oktatási módszerről.

A képzés első két hete elsősorban elméleti jellegű, szervezett órakeretek között folyt. Bemutatásra került az egyetem szervezeti működése, oktatási-képzési szakterületei. Megismerkedhettünk az ápolóképzés különböző szintjeivel, a szakma-speciális területeivel, a hallgatók áthallgatási és átirányítási lehetőségeivel.

Megtekintettünk egy-egy oktatási tanórát, ahol az osztálylétszám nem haladta meg a 15 főt. Az oktatás igen változatos formában folyt, fő hangsúly nem a tanár (előadó) előadásán, hanem a hallgató aktív közreműködésén volt.

Számomra egészen világossá vált, hogy az egyetem oktatási-képzési célkitűzései között első helyen áll a hallgatót mielőbb eljuttatni a függő tanulástól a független tanulásig. Ehhez minden eszközrendszer adott. Az egyetemhez tartozó könyvtár nagysága, a benne elhelyezett szakkönyvek, szakirodalmak sokasága, a számítástechnikai eszközök széles tárháza és hozzáférhetősége, mind a képzési célt szolgáló tárgyi feltételek.

A könyvtári foglalkozásaink során örömmel szemléltem azokat a szakkönyveket, amelyek az ápolóképzéssel, az ápolással kapcsolatosak. Csak egy példa, hogy az ápolásoktatással foglalkozó szakirodalom több ezerre tehető. A könyvek elrendezése, használhatósága jelzi az ápolástudomány fejlettségi szintjét. Programunk második két hetében alkalmunk volt egészségügyi intézetek látogatására.

Florence Nightingale hazájában látni és megtapasztalni a kórházi ápolást azt hiszem nem kis dolog. Így jutottunk el többek között a St.Thomas Hospital-ba ahol az intézetvezető főápoló, egyben a kórház managere bemutatta az intézetet. Ápolói létszámgondjuk nincs, a hagyományos osztályokon egy ápolóra 3-5 beteg jut, míg az intenzív osztályon egy ápoló egy beteg gyakorlata valósul meg. A beteg kórházban való tartózkodásának útja folyamatosan követhető, nemcsak az ápoló személyével, hanem a dokumentációs munkával is. Az ápolók emberi, szakmai elismertsége példamutató, munkájuk rangja egyenértékű az orvosokéval.

A személyi adottságok felhasználásával és a tárgyi feltételek biztosításával valóban megvalósítható az egyéni ápolás. A szakmai programokon kívül óriási élményt jelentett számunkra London nevezetességeinek megtekintése, látványa, az "utca embere"-nek megfigyelése.

Szállásunk Goodmayesben az ottani kórházhoz tartozó nővér-házban volt. Esténként a közösen elfogyasztott vacsora és napi események megbeszélése enyhítette a napi fáradalmakat, mert bizony nem volt könnyű feldolgoznunk szerény angol tudásunkkal a ránk zúdulló információkat.

A kurzusra végig jellemző volt, hogy a velünk foglalkozó tanár, ápoló véleményünkre, érdeklődési körünkre támaszkodva építette fel oktatási programját, ezzel is segítve a hazai körülmények között is megvalósítható angol tapasztalatokat.

Összegzésképpen azért elmondhatom, hogy mindannyiunk számára nagyon hasznos és értékes volt ez a továbbképzés. Nemcsak azért mert gazdagabbak lettünk sok-sok élménnyel, hanem azért is, mert az itt szerzett ismeretekkel tovább formálhatjuk oktatási-képzési rendszerünket, javíthatjuk az ápolói gyakorlat minőségét és nem utolsó sorban emelhetjük a pálya presztízsét.

Hazautazásunk előtt kitekintve az ablakon megláttam egy beteget sétálni a kórház utcáján infúzióval a karjában, egyik oldalán gördíthető infúziós állvány, másik oldalán a karonfogott hozzátartozója - beszélgettek. Elgondolkodtam - s ekkor fogalmazódott meg bennem, hogy ez üzenet, üzenet nekünk és a jövő szakemberének.

Sasváriné Bojtor Anna
főiskolai adjunktus
Pécsi Tagozat Diplomás Ápoló Szak

Dietexpo Párizsban

Az európai élelmiszeralapanyag előállító és élelmiszergyártó cégek évtizedes hagyományaik szerint, minden évben megrendezik termékeikből Európa egy-egy nagyvárosában a kiállításukat.

A kiállításon a Pécsi Tagozat Dietetikai Szakának képviseletében vettünk részt.

A kiállítás mellett konferenciát is tartanak, amelyen beszámolnak a legújabb kutatási eredményeikről, az előállított élelmiszerek élettani hatásairól.

Ez év október 16-18. között került sor "Dietexpo'93" címmel Párizsban a fenti cégek megmérettetésére.

A kiállításon közel 200 világhírű cég képviseltette magát legújabb termékeivel. Az alapanyagok és a készítmények fő jellemzője a "bio" volt, vegyszermentes alapanyagokból, vegyszermentes termékek, amelyek emellett pozitív élettani hatást fejtenek ki szervezetünkre.

Hazánktól eltérően a táplálék-kiegészítő vitaminokat és ásványokat is az élelmiszergyártók állítják elő és forgalmazzák, nem a gyógyszergyárak.

A szakmailag rendkívül tanulságos expo mellett még számos előadásban számoltak be a francia táplálkozás negatív és pozitív jellegzetességeiről.

A kiállításról a Pécsi Tagozat szakmai referátumán beszámolunk.

Dr. Figler Mária
főiskolai adjunktus
Pécsi Tagozat Dietetika Szak vezetője

Dr. Kovács Árpád
főiskolai adjunktus
Pécsi Tagozat Dietetika Szak

Finn hallgató lányok nálunk

Tagozatunk vendégei voltak október 3-a és október 17-e között Maarit Lilja, Johanna Onali hallgatók Jyvaskylából.

A közép-finnországi Háztartástani Főiskolán tanulnak, harmad évesek. A dietetika szak és az ottani főiskola közötti barátság egy éve kezdődött. Az iskola tanárai korábban már ellátogattak főiskolánkra, előadást tartva a képzésről, a követelményekről, a finn táplálkozási szokásokról, ételekről.

Az érkezésnél a kísérő szerepét Tóth Ambrus II. éves hallgató és én képviseltem.

Október 3-a némi idegeskedést váltott ki bennünk, hogy megismerjük-e őket, miként fogunk tudni megszólalni.

Repülőgépük 14.15-kor landolt Budapest Ferihegy 2 reptéren. A "meeting point"-nál kezünkben Pécs táblát szorongatva várakoztunk. Később kiderült, hogy más is vár érkezésükre, egy barátjuk, aki többször járt már náluk finn nyelvet gyakorolni. Hideg, esős, ködös idő köszöntötte őket Magyarországon.

Autóval utaztunk Pécsre, útközben Siófokon vacso-ráztunk. Vacsora közben és az utazás alatt Finnországról, családjukról meséltek. Főiskolájuk hatféle képzést biztosít, melyek közül az élelmiszertechnika áll hozzánk a legközelebb. E képzés 3 éves, az élelmezési szolgálat területein- vezető, fejlesztő, tervező és üzleti feladatokat teljesít. Fő szaktárgyak az étel- és termékkezelés, személyzeti adminisztráció és vezetés, család- és gyermekgondozás, ételkészítési technológia. Emellett tanulnak még matematikát, fizikát és kémiát, állampolgári ismereteket, angol és svéd nyelvet. Heti egy alkalommal van főzési gyakorlatuk. Eltérés a mi gyakorlatunktól az, hogy egyrészt kevesebb ételt készítenek egy alkalommal, de annak diétás változatait is, másrészt különböző országok nemzeti ételeit is elkészítik, sőt az adott ország hagyományainak megfelelő öltözetben tálalják. Tartanak gyermek- és nyílt napokat is. Johanna és Maarit a tagozatunk vendégszobájának lett két hétig lakója.

Előre megtervezett programot kaptak, mely tartalmazta az óralátogatásokat, városnézést. Az esti szabadprogramokról mi diákok gondoskodtunk. Az étkezést mi biztosítottuk.

Az első évfolyam órái közül az anatómia, kémia, biológia és ételkészítési gyakorlatot nézték meg. A másodévfolyam tárgyai közül a klinikai dietetikát hallgatták végig angolul és szintén az ételkészítési gyakorlatra látogatták el, ahol aktívan segédkeztek. A harmadévben megismert tárgyak az élelmezésüzem-szervezés és műszaki ismeretek, sebészeti dietetika, csecsemő és gyer-mekbetegségek dietetikája, klinikai dietetika gyakorlat volt. Az évfolyamok angol óráit is meghallgatták sőt bele is kapcsolódtak az óra menetébe.

Az esti programok között szerepelt: teaház, színház, mozi, vacsora diákokkal, palacsinta-buli egy pécsi hallgatónál. Szabad program keretében járták a finnbarát Sütő Laci bácsival egy pécsi fafaragónál is.

Az első hétvégén a program siklósi városnézés, ormánsági kirándulás, aselyei arborétum, Pécsvárad és Mecseknádasd megtekintése volt.

A Pécsi Tejkutató Intézet és a Pannonvin Pezsgőgyár élményekkel gazdagította felejthetetlen ittlétüket.

A búcsúprogram közös vacsora volt tanárokkal, diákokkal a Kolping étteremben.

Október 16-án szombaton indultunk Budapestre, ahol a város főbb nevezetességeit mutattuk be. Útközben a Balaton partján pihentünk meg. Másnap délután indult repülőgépük Helsinkibe. Ajándékunk angol nyelvű magyar szakácskönyv és Pécsről szóló videokazetta volt. Úgy hiszem tartalmas volt számukra a két hét, megismerhették az itteni diákok életét, képzésrendszerét, Pécset és környékét. Számunkra az angol nyelv gyakorlása jelentett sokat. A megmaradó barátság, levelezés és a viszontlátás reményében váltunk el.

Katona Andrea
Pécsi Tagozat Dietetikai Szak
III. évfolyam

Ne csak a tankönyv száraz adatait

1993. november 9. 12.45 perc, elindultunk Szeged irányába. A kíváncsiság egyre fokozódott bennünk és végre elérkeztünk a konferencia színhelyére. Izgatottan léptük át a csodálatos, új klinika ajtaját ahol nagy szeretettel fogadtak bennünket.

A megjelent gyógytornászok között barátságos hangulat alakult ki.

Gondolatok és vélemények cseréltek gazdát, míg nem kezdődött el dr. Mészáros Tamás előadása, mellyel az izületi mozgatógépekkel való kezelés hatékonyságára mutatott rá. Előadása nemcsak szakmai felkészültségével, hanem meleg hangvételével is hozzájárult ahhoz hogy oldja a kezdeti feszültségeket és a jelenlévők szabadon fejtsék ki véleményüket a közvetlen beszélgetés során.

Most itt ülünk a kollégiumi szobában és visszaidézzük ezt a napot. Úgy gondoljuk fontos lenne több ilyen konferencián részt venni.

A főiskolai hallgatók számára nemcsak a tankönyv száraz adatai, táblázatai szolgálnak információul, hanem a gyakorlatban dolgozó szakemberek tapasztalatai is.

Óvári Tímea, Szép Rózsa
II. évf. gyógytornász hallgatók
Zalaegerszegi Tagozat
Gyógytornász Szak

HETVEN ÉVE ÚJRA MEGNYIT OTTA KAPUIT PÉCSETT AZ UNIVERSIT AS

A történelem viharai sodorták el az első magyar egyetemet. Egy újabb vihar: a trianoni békeszerződéses következményei révén lett Pécs újra egyetemi város 1923-ban.

Bár a Nemzetgyűlés már 1921. június 16-án elfogadta azt a törvénycikket, amely az 1918-ban székhelyét vesztett pozsonyi Erzsébet Tudományegyetem "ideiglenes" pécsi elhelyezését kimondta, Pécs szerb megszállás alatt állt, az Egyetem működése csak 1923. októberében kezdődhetett el.

1923. október 14. Pécs életében nagyjelentőségű esemény volt.

10 órakor Veni sancte a Líceum (a későbbi egyetemi) templomban.

11 órakor a Rákóczi út 80. sz. főépület aulájában díszközgyűlés. A pécsi Dalárda elénekelte a "Hiszek egy"-et, majd Kérészi Zoltán rektor üdvözölte a vendégeket, elsőként a kultuszminisztert. Klebelsberg Kunó nagysikerű beszéd keretében adta át a városnak az Egyetemet. Ezt követően az új rektor és a dékánok elfoglalták helyüket.

Dr. Nendtwich Andor polgármester a város, dr. Hanuy Ferenc kanonok Zichy Gyula megyés püspök nevében köszöntötte a város felsőoktatási intézményét. Ezt követően szóltak az ország egyetemeinek és főiskoláinak képviselői. Az ünnepséget a Pécsi Dalárda a Himnusz elénekelésével zárta.

14 órakor volt a díszebéd a Pannonia díszermében.

19.30-kor került sor a Nemzeti Színház díszelőadására. Jókai Mór "A szigetvári vértanúk" című színművét adták elő.

A Nemzeti Kaszinóban tartott estély zárta e jeles napot. Több magyar város pályázott "a menekültegyetem" befogadására. Pécsre több okból esett a választás: mert

1. itt működött az 1367-ben az első magyar egyetem,
2. a VIII. században is pályázott már a város arra, hogy újra itt létesüljön egyetem. Klimó György megyés püspök nagyszerű könyvtárát már ezzel a szándékkal alapította,
3. Pécsett működött már jogiliceum,
4. Pécs számos épületet és telket ajánlott fel az Egyetem elhelyezésére, a központi épület pl. főreálgimnázium volt.

Az újonnan megnyitott egyetemen:
- orvostudományi
- jogtudományi
- bölcsészettudományi,
- valamint Sopron székhellyel evangélikus hittudományi fakultások működtek.

Az Egyetem sorsa a továbbiakban is mozgalmas:

- a két világháború közötti gazdasági válság idején felvetődött a megszüntetésének gondolata.

- 1940-ben Észak-Erdély visszacsatolásával a Szegedre helyezett kolozsvári Ferenc József "menekült egyetem" visszaköltözött Kolozsvárra. Szegeden üresen maradt épületek újrahasznosítására létrehozták a Horthy Miklós Egyetemet, a Pécsi Bölcsészettudományi Kart Szegedre helyezték.

- A II. világháború utáni rezsim megvonta az Erzsébet Tudományegyetem megnevezést.

- 1950-ben az orvoskar levált és önálló egyetemmé lett. Ugyanakkor leválasztották a hittudományi kart is. Felvetődött az egyedül maradt jogi kar Debrecenbe történő áthelyezése.

- A középkori egyetem 600 éves évfordulója után mind az Orvostudományi Egyetem, mind a Janus Pannonius Tudományegyetem örvendetes fejlődésnek indult.

B. J.

Köszöntjük a vért adó hallgatóinkat

A Magyar Vöröskereszt kezdeményezésére hazánkban immár hatodik éve november huszonhetedike a Véradók Napja.

A Szombathelyi Tagozat vért adó hallgatói:

Bali Rita
Biczó Antal
Bieder Katalin
Csiba Zsuzsa
Csór Éva
Csornai Katalin
Drubics Éva
Füzi Klára
Horváth Zsanett
Karácsony Ágnes
Keller Mónika
Kuroli Enikő
Kuzma Gyöngyi
Lantos Zsuzsanna
Lapu Tünde
Magyar Andrea
Pék Mónika
Renácz Brigitta
Sajbán Barbara
Seszták Erika
Szűcs Gabriella
Tóth Beatrix
Turi Renáta

Köszönjük!

Grazi kapcsolatok

Amikor az Egészségügyi Főiskola Pécsi Tagozatán megindult a dietetikus képzés, a kitűzött célok között az is szerepelt, hogy a nemzetközi kapcsolatok szélesköru kiépítésével, a hallgatóknak módjában álljon Európa más országaiban zajló egészségtudományi képzés folyamatába bepillantást nyerni.

Ezen cél keretében vette fel az iskola a kapcsolatot először a finnországi Jyvaskyla városban található iskolával. A további kapcsolatok kiépítését szolgálta az is, amikor a szak 1992-ben kapcsolatot létesített a Graz-i Karl-Franzensch Universität-tel, amelyben a fenti évben kezdődött meg a dietetikus képzés.

A hagyományokat folytatva 1992 után idén is ellátogathattak végzős hallgatók a fent nevezett intézménybe.

Nem éppen a legkedvezőbb előjelekkel készülődtünk az október 27-i kirándulásra, hiszen előzőleg a hétvégén Grazban és környékén havazott. Szerencsére ennek mi már nyomát sem láttuk, s a határon való gyors átjutás eredményeképp 9 órakor érkeztünk meg Stájerország tartományi székhelyére, a 260 ezer lakost számláló Grazba.

Kísérőként velünk tartott Gaálné Póda Bernadette, a dietetika tantárgy oktatója, valamint Laborczi Ottóné és Bonyárné Müller Katalin, akik az Élelmezésüzemszervezés és gazdaságtan tantárgy előadói. Kati néni vállalta el a tolmács szerepét is. Odaérkezésünk után Harold Kleber úr szolgálhatási osztályvezető fogadott minket, aki áttekintést adott az általa koordinált szakterületekről, kiemelkedő fontossággal kezelve az élelmezés tárgykörét, s az ahhoz szorosan kapcsolódó kérdéseket. Itt megtudhattuk, hogy a Graz-i Tartomány Kórház /Grazer Landeskrankenhaus/ Közép-Európa legnagyobb kórháza. Az intézmény pavilon rendszerben működik, mintegy 4000 beteg ellátására képes. Kérdésünkre közölte azt is, hogy a betegek átlagos ápolási ideje kilenc napot tesz ki.

A kórházzal való ismerkedésünket az osztályokon folytattuk, ahol a tálalási rendszert és annak mikéntjét tanulmányoztuk. Eközben nyílt alkalom arra is hogy megtekintsük a nemrég megnyitott gyermeksebészeti osztályt. Berendezését, színeit, harmóniáját tekintve mintha egy gyermeki képzelet mesevilága elevenedett volna meg a szemünk előtt.

Az élelmezési üzembe érkezve Dorothea Pilz asszony vette át csoportunk vezetését. Kíséretében követtük végig az ételkészítés folyamatának helyiségeit, a nyersanyag beérkezésétől a készétel elszállításáig. Kiemelte a precizitás és a pontosság fontos szerepét, hisz enélkül nem lehetne megszervezni a 4000 beteg étkeztetését.

Elmondta, hajnali három órakor kezdi el a "reggeli" műszak a munkáját a teakonyhán, s fél tizenkettőre az összes ebédnél tálalásra kerülő ételfeleségnek el kell készülnie. Itt nyílt alkalmunk megtekinteni az előre megtervezett étlapokat, amelyekből kiderült: három főmenüből vezetik le az egyes betegek diétáját. Látogatásunk végén - mint közben többször is - ismét felvetették annak lehetőségét, hogy esetleg a dietetikai szak hallgatói közül néhányan gyakorlatuk egy részét, vagy egészét a Károly-Ferenc Egyetem Tartományi Kórházában tölthetnék el.

Rövid séta után - amit Graz történelmi belvárosában tettünk - indultunk haza újszerű tapasztalatokkal gazdagodva.

Horváth Balázs
Pécsi Tagozat Dietetikai Szak
III. évfolyam

Az előadók norvég manuálterapeuták voltak.

A Magyar Gyógytornászok Társasága (MGYT) különböző tanfolyamokat szervezett az Ortopédiai Manual Terápia (OMT) témakörben.

Az előadók norvég manualterapeuták voltak.

A tanfolyamon megismerkedtünk az osteokinematikával, arthrokinematikával, az izületi formák csoportosításával, az izületi helyzetek meghatározásával. Gyakorlatban sajátítottuk el a mobilizációs technikákat és a felső- és alsóvégtagra vonatkozó vizsgálati és mobilizációs módokat.

A MGYT még két újabb tanfolyam szervezését tervezi. Örömünkre szolgált, hogy részt vehettünk, hisz feladatunk az új eljárásoknak a hazai gyakorlatban történő alkalmazása, s az ismeret átadása a magyar gyógytornászok és gyógytornász hallgatók számára.

Balogh Edit
tanársegéd
Zalaegerszegi Tagozat
Gyógytornász Szak

Szociális munka az egészségügyben

Az elmúlt hetekben megdöbbentő családi drámáról hallhattunk, olvashattunk.

Egy ÉDESANYA a fürdőkád VIZÉBE FOJTOTTA a súlyos, immunrendszeri betegségben szenvedő 11 éves KISLÁNYÁT.

A tragédia számos kérdést vethet fel. A magam részéről csupán az egyiket érintem: vajon MEG LEHETETT VOLNA ELŐZNI A SZÖRNYŰ TETT BEKÖVETKEZTÉT?

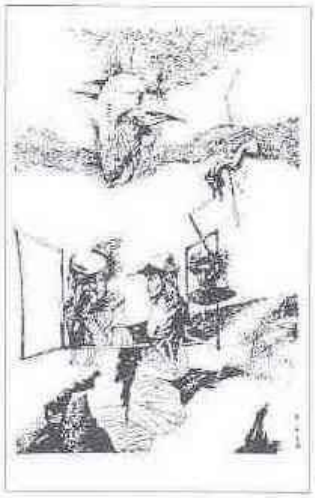

A kislány gyógyításáért az orvosok, az egészségügyben dolgozó szakemberek biztosan megtettek mindent, eleget téve a hivatásukból adódó kötelezettségüknek.

Azt gondolom, hogy a családnak ezen túlmenően, a gyógyító tevékenység mellett a nagy tehér elviseléséhez, generikus, professzionális tudással bíró, a gyógyító teamben jelen lévő, főiskolai végzettséggel rendelkező, diplomás szakemberre lett volna szüksége, akinek a tevékenysége nem ápolói feladatellátást jelent, de fontos része a gyógyítás folyamatának!

Az egészségügy jelenlegi rendszerében ma még nem jelennek meg körvonalazottan, talán az igény sem fogalmazódott meg még tudatosan a szociális munka iránt.

Visszautalva az említett konkrét esetre, ha a család számára már hozzáférhető lenne, a természetes támaszként funkcionáló szociális munkás, talán nem így következett volna be a kislány halála?!

Számos országban évtizedek óta természetes az, hogy az egészségügyben professzionális tudás birtokában lévő szociális munkásokat alkalmaznak. Meggondolandó, hogy ma, amikor hazánkban is nagy változások zajlanak az egészségügy területén, nem kellene-e komolyan végiggondolni a felelős kórházi, önkormányzati vezetőknek a szociális munkások alkalmazását?!

Ebben a pillanatban azonnal felvetődhet a kérdés – és kinek jó ez, továbbá, gazdaságos-e?

A teljesség igénye nélkül néhány konkrétum a felvetett kérdésekre: - A szociális munkás közreműködésével lerövidíthető a gyógyítására fordított idő azzal, hogy a terápiás kezelés mellett a szociális munkás a beteg személyiségét erősíti abban a helyzetében, amikora biológiai lét változásai kihatással vannak egész személyiségére, környezetére, környezetével való kapcsolatára, stb. Mint egy híd funkcionál a beteg és környezete között. Különösen nagy szerepet kap ez a tevékenység akkor, ha a parlament ez év decemberében elfogadja a beteg adatvédelméről, az adatok felhasználásáról és a betegnek a betegségével kapcsolatos információ adásáról szóló törvényt. Gondoljunk csak bele, a betegek mindegyike másként éli meg a betegségével kapcsolatos szembesülést, amit az orvos közöl vele, ill. közölne, ha a beteg kéri. Ebben a pillanatban nagyon fontossá válik egy olyan szakember közreműködése, aki ebben a helyzetben a beteg és családja mellett áll mindaddig, amíg szabad választásuk alapján igénybe veszik és elfogadják.

- Hogy a beteg a láhadozás időszakára biztonsággal hazabocsátható legyen, ebben a szociális munkás feladata felkészíteni mind a családját, szűkebb környezetét, mind a háziorvosi ellátást, a helyi önkormányzatot a beteg fogadására.

- A hospice ellátás megszervezése elől a magyar egészségügy sem térhet ki. A szükséglet, mint igény már tegnap nagy nyomást jelentett, jelent az ellátó rendszerre.

- Úgy hiszem, ez jó a betegnek
- jó a családjának
- jó a környezetének, gyógyító környezetének
- jó az ellátórendszernek, stb.

Egyszóval, emberi és humánus!

De gazdaságos a kórháznak, a háziorvosi ellátásnak, társadalombiztosításnak.

Úgy is megfogalmazhatom, hogy ami humánus, emberséges, az hál Istennek gazdaságos is egyúttal.

Hol lehet a helye szociális munkának az egészségügyi ellátó rendszerben?

Ha abból indulok ki, hogy a működési területe mind intézményi kereteket (kórház), mind azon kívülálló szervezeteket, intézményeket (önkormányzatok, házi orvosi ellátás, szociális otthonok, stb.) is érint, így a legcélszerűbb, ha a kórházban önálló egységként lenne jelen.

Horváth Izidorné
főiskolai adjunktus
Szombathely
Szociális Munkás Szak

Elfogadtak bennünket és azt, amit képviseltünk

Mint minden kezdet, nekünk is nehéz lesz szembenézni a gyakorlatbeli problémákkal, de most egyre inkább úgy érezzük, hogy eleget tudunk tenni az elvárásoknak.

Tapasztalatok alapján felismerést nyert az a tény, hogy nagyobb hangsúlyt kell helyezni a védőnőképzés során az egészségnevelés oktatására. Míg az előző években a körzeti védőnő munkájával ismerkedhettünk meg, a III. évfolyam egyik fontos tantárgya az egészségnevelés, eltérően az előző évtől, mikor oktatása más tantárgy keretében zajlott (pszichológia-pedagógia-egészségnevelés). Miután a pszichológiai és szakmai képzés kiegészítették egymást, mostanra kompetensek lettünk az egészségnevelő-felvilágosító tevékenység gyakorlására. Ez volt tanáraink véleménye és mi megerősítettük ezt egy előadássorozat kapcsán.

Ezen előadások nem kizárólag a szakmai tudásunk, hanem a kommunikáció és empátiás készségünk kipróbálását is szolgálták.

Közülünk sokan itt a főiskolán látták be, mennyire szükség van az egészségnevelő munkára, mikor a fiatalkori deviancia növekvő tendenciát mutat, a szexuális élet elsivárosodik és az AIDS szabadon terjed.

Az évfolyam közel fele (25-ből 11-en) vállalkoztunk arra, hogy egy középiskolai kollégiumban tartunk előadásokat különböző témakörben: egészséges táplálkozás, dohányzás, alkohol, drog prevenció, szexuális felvilágosítás, AIDS prevenció.

Köztudottan nem vagyunk egyformák, ki-ki közvetlenebb, felszabadultabb, vagy ellenkezőleg - visszahúzódóbb személyiség. Mégis mindenki úgy érezte: elérte amit tervezett. Kellemesen csalódtunk saját magunkban. Voltak közöttünk, akik vonakodva vették tudomásul a kínálkozó lehetőséget és olyan sikerélménnyel tértek vissza, hogy ezután bármikor szívesen fogadnák el a kihívást. Láttuk az arcokon, láttuk a szemekben, éreztük az érdeklődő kérdésekből: elég érettek vagyunk ehhez a feladathoz.

Ezek után már könnyebb volt egy más előadásra vállalkozni: AIDS prevenció általános iskolában és középiskolában - ezúttal az iskola falai között. Ezzel a feladattal már az egész évfolyam szembenézett.

A "Life Styles" oktatóanyaggal és szóróanyaggal felfegyverkezve, korunkra jellemző lelkesedéssel láttunk neki. Most, hogy már túl vagyunk rajta, elmondhatjuk: mindenkinek sikerült legyőzni gátlásait, felelmeit. A drukk pozitívan befolyásolta a teljesítményt, mintegy hitelességet növelő hatással volt ránk.

Természetesen nehéz lenne konkrét eredményt felmutatni, hacsak azt nem, hogy az előadások előtt és után kitöltött AIDS-totók mennyire eltértek egymástól. Az eredményesség abban mutatkozna, ha ezek után tanácsainkat elfogadva, a serdülők mindennapi életének részévé válna a preventív viselkedés, tudatosan törekednének a veszélyek elhárítására.

Tapasztalatainkat összegezve, a fiatalok visszajelzése alapján úgy éreztük, elfogadtak bennünket és velünk együtt azt, amit képviseltünk. Jó, ha a korunk előnyeit kihasználjuk és mi szólunk hozzájuk, megéreztetjük velük: az AIDS, a drog, az alkohol mindenki problémája. Az övék is!

Köszönettel tartozunk az egészségnevelőknek, hogy szóróanyaggal és demonstrációs eszközökkel ellátták bennünket és az évfolyam- vezetőnknek, dr. Bíró Hunornénak, hogy megszervezte az előadássorozatot és hogy támaszunk volt a lebonyolításban.

Lázár Tünde
III. évfolyam
Védőnő Szak, Kaposvári Tagozat

HÍREK

1993. október 3-17. között a finn Jyvaskyla-i Háztartási Főiskola két hallgatója tanulmányúton járt a Pécsi Tagozat Dietetika Szakán.

—

1993. október 6-8-án az olaszországi Bolzanoban megrendezett "Expanding Boundaries of Nursing Education Globally" nemzetközi kongresszuson a főiskola oktatói közül részt vettek: dr. Buda József, Horváth Izidorné, dr. Komáromy László, Somogyi Józsefné, dr. Újsághy Erzsébet.

—

1993. október 12-15 között az Egészségügyi Szakdolgozók Központi Továbbképző Intézete által szervezett programban részt vett a Pécsi Tagozat Diplomás Ápoló Szak részéről Sasvárinné Bojtor Anna oktató, ahol a validálásról tartottak előadásokat (kiscsoportos foglalkozásokat) Gosth Long, Worma Johnston és Michael Sale egyetemi, illetve főiskolai tanárok.

—

1993. október 18-án Sasvárinné Bojtor Anna a Pécsi Tagozat Diplomás Ápoló Szakának oktatója előadást tartott "A diplomás ápoló képzés helye, feladata az egészségügyi szakképzési rendszerben" címmel a Baranya megyei Kórház szervezésében folyó nővér továbbképzési program keretében.

—

1993. október 25-26-án Pécsett az MTA PAB székházában dr. John Roven: "Az egyéni képességek fejlesztésétől az oktatás hatékonyságáig" című előadássorozaton részt vett dr. Császár Piroska.

—

1993. október 27-én a Graz-i Károly Ferenc Egyetem Kórházában tettek látogatást a Pécsi Tagozat Dietetikai Szak III. éves hallgatói, oktatói, ahol az ételkészítés folyamatát és tálalási rendszert, az élelmezésüzemet tanulmányozták.

—

1993. október 28-án a Hungaro-Didakt budapesti konferenciáján előadást tartott dr. Buda József főigazgató a "Felsőfokú diplomás ápolóképzés a pécsi, szegedi, debreceni egészségügyi főiskolai karokon" címmel.

—

1993. október 28-án a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozata, valamint a PAB Sporttudományi Munkabizottsága a "Gyógytestnevelés időszerű kérdései" címmel tudományos konferenciát rendeztek, ahol előadásokat a tartottak a Főiskolai Tagozat Gyógytornász Szakának oktatói Bagóné Fatér Zsuzsanna: "Beszámoló a testnevelő tanároknak tartott tartásjavító kurzus tapasztalatairól" és "Asztmás gyerekek mozgásterápiája".

—

Tóth Klára: "Hátiskola" című videofilmet mutatott be.

—

Balogh Edit: "Urogenitalis izomzat preventív tornája tinédzser korban."

—

Takács Sándorné: "Értelmi fogyatékos gyerekek gyógytestnevelése".

—

1993. november 10-12-én Lamie Hadders hollandiai professzor asszony tartott videovetítéssel egybekötött 3

HÍREK

napos tanárfelkészítő programot az ápolástudományt oktatók részére. A fő téma volt: az egészségügyi központok működése az otthoni ápolás feladatai, az ápolási folyamat megvalósulása, az ápolók egészségvédelmi tevékenysége.

1993. november 10-20. között dr. Barton József a Zalaegerszegi Tagozat Gyógytornász Szakának oktatója a milánói Centro di Bioingegneria Intézetben tanulmányúton vett rész a TEMPUS PHARE pályázat elnyerése és Pedotti professzor meghívása alapján.

1993. november 15-16-án az egészségügyi főiskolák főigazgatóinak országos értekezletén részt vettek dr. Buda József főigazgató és dr. Komáromy László főigazgató helyettes.

1993. november 16-án az ANTS meghívása alapján vett részt a Intézetvezető Főnővérek Regionális Továbbképzésén Sasváriné Bojtor Anna a Pécsi Tagozatról, melyen előadást tartott "A diplomás ápolóképzés és a gyakorlóterületek kapcsolata" címmel.

1993. november 23-án a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Déldunántúli Régiójának vezetője dr.Nagy Ibolya és a Szolgálat vas megyei csoportjának vezetője dr.Giczi Sarolta látogatást tettek a Pécsi Tagozaton.

1993.november 26-án dr. Buda József főigazgató részt vett a Népjóléti Minisztériumban tartott - szülésznőképzés beindításával kapcsolatos - szakértői értekezleten.

1993. december 2-án a Zala megyei Kórház Tudományos Bizottsága - mint a PAB Zala megyei Szekciója - tudományos ülést rendezett, melyen a Zalaegerszegi Tagozat Gyógytornász Szakáról dr. Barton József tartott előadást "Kinematikai mozgáselemzés, különös tekintettel a járásra" címmel. Bemutatott egy saját szerkesztésű számítógépes járáselemzésről szóló videoklipet, valamint a milánói Centro di Bioingegneria Intézetben működő ELITE rendszerről tájékoztató videoklipet.

1993. október 9-én a Zalaegerszegi Tagozat Gyógytornász Szaka II. és III. éves hallgatói és oktatói részt vettek Hévízen egy tudományos programon, melyet a Magyar Gyógytornász Társaság Nyugat-magyarországi Munkacsoportja szervezett.

1993. október 18-án a Magyar Dietetikusok Országos Szövetségének 1. szakmai Konferenciáját Budapesten rendezték meg, melyen a pécsi tagozat Dietetika Szak III. éves hallgatói és oktatói vettek részt.

1993. október 16-18-án Párizsban a "Dietexpo 93" című kiállításon és konferencián - melyen kb. 200 világhírű cég képviseltette magát a legújabb termékeivel - a Pécsi Tagozat Dietetika Szak oktatói dr. Figler Mária és dr. Kovács Árpád vettek részt.

1993. október 20-21-én a pécsi tagozat Dietetika Szakának II. éves hallgatói a szegedi Klinikára látogattak, hogy megtekintsék egy másik klinika ételkészítésének folyamatát.

Szegeden 1993. november 9-én megrendezett Gyógytornász Konferencián részt vettek a Zalaegerszegi Tagozat hallgatói és oktatói.

HÍREK

A Zalaegerszegi Gyógytornász Szak "Függesztőrács" tanfolyamot szervezett 1993. november 26-27. között a hallgatóknak és oktatóknak, praktizáló gyógytornászoknak, a felkért foglalkozás-vezetők az ORFI gyógytornászai voltak.

A Zalaegerszegi Tagozaton TDK csoport alakult 29 fő hallgató részvételével. Céljuk az, hogy a szakmai ismereteik körét szélesítsék, mélyítsék.

Kaposváron az aulában az oktatók a hallgatókkal együtt készítettek egy kiállítást, a fogászati és AIDS programhoz kapcsolódóan.

A Máltai Szeretetszolgálat Kaposvár Egyházi és Világi Szervezetének vezetője a szervezet munkájáról, feladatairól és az érdeklődő hallgatóknak videofilmmel illusztrált előadást tartott.

Kaposváron Lukácsné Sebestyén Katalin tanársegéd szervezésével és részvételével a hallgatók és dolgozók önkéntes véradáson vettek részt. 22 véradó segítette ezzel a betegek gyógyulását. A Véradó Állomás emlékplakettel fejezte ki köszönetét.

Október 23-án az 56-os Hősök emlékére állított kopjafánál Kaposváron (Csokonai téren) a város főiskoláinak vezetői és hallgatói koszorúzással egybekötött megemlékezésen vettek részt.

A megyei, városi vezető védőnők és gyakorlóterületi védőnők, valamint a III. éves hallgatók december 2-án "állásbörzével" egybekötött megbeszélést tartottak az elmúlt év szakgyakorlatának tapasztalatairól, és a következő feladatokról.

December 3-án - a hagyománynak megfelelően - JÓTÉKONYSÁGI BÁL-t szerveztek a kaposvári hallgatók a Gyermekosztály megsegítésére. A bevételből szebbé, otthonosabbá szeretnék varázsolni a picik kórtermeit, folyosóit.

A Kaposvári Tagozat Védőnői Szakának III. éves hallgatói (11 fő) részt vettek az oktatójuk - dr. Bíró Hunorné - által szervezett AIDS prevenció általános és középiskolai programjában különböző foglalkozások megtartásával, melyhez felhasználták a "Life Style" oktatóanyagokat, s a rendelkezésükre álló demonstrációs eszközöket, szórólapokat.

A Családsegítő Egyesület társelnöke tartott előadást december 12-én a Kaposvári Tagozat I. éves védőnő szakos hallgatóinak "Egészség és sérült családok családpedagógiai szemmel" címmel.

A Szombathelyi Tagozat Védőnői Szakának III. évfolyamos hallgatói speciális kollégium keretén belül megtanulják a "szülésre felkészítő tanfolyam" szervezésének, kiscsoport vezetésének egyik módszerét.

A Családsegítő Szolgálat szervezésében önsegítő gyermekcsoport alakult Vépen, melynek fejlesztő tevékenységében részt vesznek a szombathelyi Szociális Munkás Szak IV. évfolyamos hallgatói.

A MAGYAR DIETETIKUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK I. SZAKMAI KONFERENCIÁJA

Az MDOSZ 1993. október 18-án a dietetikusok és az érdeklődők részére szakmai találkozót rendezett Budapesten. A dietetikus hallgatók III. év folyamáról négyen vettünk részt a konferencián. Az előadások és hozzászólások fő témája: A diabetes kezelésének dietotherápiás lehetőségei, különös tekintettel a cukorbetegek oktatására.

A konferencia elnökségében számos hazai, táplálkozástudománnyal foglalkozó szakember foglalt helyet. A megnyitó és üdvözlések után a korábban meghirdetett pályázat eredményhirdetésére és díjkiosztására került sor.

Mindkét konferencianapon délelőtti és délutáni előadássorozatokat hallgathattunk meg. Csak néhány szóban szeretnénk összefoglalni és kiemelni a számunkra érdekes előadásokat.

Egy dietetikus anyuka, akinek serdülő kislánya 3 éve I. típusú diabeteses, frappáns ötleteket adott a cukorbeteg gyerekek (ill. felnőttek) játékos, figyelemfelkeltő és könnyen érthető oktatására. Módszerének lényege, hogy a beteg kezét használja fel, mint demonstrációs eszközt, elmagyarázva az ételek összetételét, fogyasztható mennyiségeket.

Az egyik előadó, aki gyógytornász, a fizikai tréning jelentőségére hívta fel a dietetikusok figyelmét. Elért eredményei számunkra tanulságosak voltak és követésre inspirálnak.

Másnap reggel Halmos professzor előadásában megismerhettünk olyan diabetes típusokat, amelyekről eddig keveset, vagy egyáltalán nem hallhattunk, hisz a legújabb kutatási eredményeket a hazai irodalom nem mindig tudja követni.

Egy francia előadónő a SEARLE gyógyszergyár képviseletében az Aspartam felhasználhatóságáról, valamint kefalikus hormonkiválasztásáról beszélt. A gyógyszergyár által termelt, Magyarországon még nem kapható termékei közül is megismerhettünk néhányat, így pl. az Aspartammal készült tét-és tejcsokoládét, kakaóport, melyek magas élvezeti értékük megtartása mellett 20%-al kevesebb kalóriát tartalmaznak, mint a hagyományos édesipari termékek. Cukorbetegek is fogyaszthatják, vércukorszintjük felborítása nélkül. Nekünk, átlagembereknek sem közömbös, hogy fogszuvasító hatása gyakorlatilag nincs.

Egy debreceni dietetikus a szójatermékek táplálkozásélettani hatásainak vizsgálatáról referált és hangsúlyt fektetett a dietotherápiában betöltött szerepére. Kísérletezésének lényege az volt, hogy miképpen fogadják el az emberek a szója felhasználásával készült ételeket. Az előadások szünetében árubemutatóval egybekötött kóstoló volt a résztvevők számára.

Az egyik előadáson elhangzott egy rendkívül meglepő, de a jelen helyzetet tömören tükröző néhány soros gondolat, melyet ezúton szeretnénk közreadni:

A dietetikus mindent pontosan kiszámol,
a szakács úgy főzi, ahogy akarja,
a konyhalány azt tesz bele, amit akar,
a takarítónő azt oszt, amit akar,
de mindez teljesen mindegy, hisz a beteg
úgyis azt eszi, amit látogatás alatt eldugnak neki.

Antal Tímea, Nemes Krisztina,
Szabó Andrea, Vineze Beáta
Pécsi Tagozat Dietetikai Szak
III. évfolyam

Rehabilitációs osztály I. évfolyamos diplomás ápolók szemével

A Diplomás Ápolóképzésnek fontos része a gyakorlati oktatás. A demonstrációs teremben tanultakat "élesben", a kórházi demonstrációs egységünkben (a Kaposvári Kaposi Mór Megyei Kórház Rehabilitációs Osztály) próbálhatják ki, illetve gyakorolhatják be. Az első félév során az osztály megismerése, a betegek megfigyelése a fő feladat. Az itt eltöltött időről és az első élményekről adunk közre néhány hallgatói benyomást.

"Az osztály dolgozóinak feladata, a balesetek és egyes betegségek következményeként kialakult mozgáskorlátozottságok, működés kiesések, súlyos esetben bénulások rehabilitálása.

Öröm volt látni, hogy a hónapokig tartó, hosszadalmas, fáradságos munkájuk, a tornák, kezelések segítségével a csökkent munkaképességű ember állapota jelentősen javult.

Ha a mozgáskorlátozottság, a bénulás valamilyen agyi történés miatt következik be, sérülhet a beszédközpont is. Ilyen esetben a beteg az általunk közölt dolgokat nem érti és ő maga sem tudja verbális kommunikációval megértetni magát környezetével. Ezért, ennek megoldására az osztályon egy logopédus is dolgozik, aki naponta foglalkozik a sérült betegekkel. A betegek e foglalkozás során először a beszédértést, majd később fokozatosan a beszédkészséget sajátítják el.

A beteg bizonytalan mozgását segítő eszközöket (pl.: kapaszkodó) helyeztek el az osztály minden részén (folyosó, fürdő, WC stb.).

A higiénés szükségletek kielégítését a jól felszerelt betegfürdő biztosítja, ahol a kád elhelyezésénél is figyelembe vették a betegek mozgáskorlátozottságát, tehát a fürdőkád két oldalához a tolókocsival oda tud állni a beteg. A WC-k kialakítása is nagyon célszerű. Elkülönítették pl. a jobb- és baloldali sérültek mellékhelyiségét, így a beteg ép végtagja felhasználásával kis segítséggel vagy önállóan is el tudja végezni szükségleteit.

A rehabilitációs osztály dolgozóinak kiemelt feladata a beteg segítése, az ép funkciók fejlesztésével az önellátás megtanítása."

Borsos Anita

"Én már 2 évig dolgoztam kórházban (orthopedián), ezért számomra nem volt furcsa látni beteg, elesett embereket és az ápolási munkákat. A rehabilitációs osztályon találkoztam olyan elesett, lelkileg megtört emberekkel, akiknek nagy szükségük van arra, hogy jó ápolónők vegyék körül őket.

Módomban állt megfürdetni egy beteget, ami számomra nagy élményt jelentett. Természetesen sok új dolgot is láttam, hiszen a szokások kórházanként, illetve osztályonként eltérnek.

Ezen az osztályon is nagyon nagy szerepe van annak, hogy a beteg akarjon újra felépülni és élni tovább. Ez nagyon hosszú folyamat, de biztos gyönyörű élmény látni, hogy egy év után egy beteg úgy távozik a rehabilitációról, hogy önállóan ellátja magát, míg azelőtt bizony segítség kellett hozzá."

Ferencz Krisztina

"Most voltam először úgy egy kórházi osztályon, hogy nem egy rokonomat vagy ismerősömet látogattam meg.

Őszintén szólva kicsit megijesztett az első pillanatban a kórház. A hatalmas terület és a sok épület. Az első óra ismerkedés mindennel, a félelem még mindig bennem - mit fogok rosszul csinálni. Azután feloldódott a feszültség, rádöbbentem, hogy ugyanúgy lehet természetes az ember bent a kórházban, mint a kinti környezetben. Csak a kontaktust kell megtalálni. Mosollyal és kedves szóval meg lehet oldani egy nyelvet, amely szívesen beszélne. A betegek természetesen nagyon kívánesiak, és ezért érdeklődve és nyíltan próbálták megismerni a néhány leendő új ápolót - valami újat -, a kissé egyhangú betegeskedésben.

Tetszik az a munka, ami az osztályon folyik. Ha pontos akarok lenni, akkor egy bizonyos nővér munkája tetszett nekem a legjobban. Ő a rábeszélés erejével próbált - és nem eredménytelenül - hatni a betegekre. Végigment a folyosón, odaszólt a betegnek: "Most próbálja csak meg! Nem, nem segítek! Gyakorolja! Meg fogja tudni csinálni!" Tőle tanultam a gyakorlat során. Erélyesen és magabiztosan beszélt, tudta, hogy a betegnek éppen az ő szavaira van szüksége. Elhitetni, hogy létezik egy jobb állapot, amit el tud érni a beteg, ha nagyon akarja és türelmes kitartással tesz érte. Itt vált nagyon szemléletessé az elmélet, hogy a beteg ember olyan, mint a gyerek. Hatni kell rá, hogy hitet nyerjen. Azt hiszem ez a nővér gyakran érez sikerélményt.

A hátrányokról: nincs elég ágyhuzat, kicsik a termek, néhol összezsúfoltak.

Engem más is megfogott. Éreztem a törekvést arra, hogy szebb és jobb legyen a környezet. Mégis hideg és szenvtelen, mindenképpen barátságosabb kivitel kellene. A másik észrevételem: unatkoznak a betegek. Nem mindegyik, de nagyon sok.

Szükség van simításokra és módosításokra a beteg érdekeit figyelembevéve. A jó hangulat teret tud hódítani, ezért nagyon fontos a beszélgetés, megértő közeledés."

Lovász Edit

Tudományos program Hévízen

Október 9-én a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozata oktatói, másod- és harmadéves hallgatói, valamint a zalaegerszegi Megyei Kórház gyógytornászai Hévízen, a Honvéd Szanatóriumban tartott továbbképzésen vettek részt. A tudományos programot a Magyar Gyógytornász Társaság nyugat-magyarországi Munka-csoportja szervezte.

Előadók voltak: dr. Szekeres László, Sólyom Istvánné, Gáspár Zsuzsa, Szabó György.

Az előadások az osteoporosis témakörét ölelték fel.

Az 1990-es évekre a betegség Magyarországon népegészségügyi problémává vált. A betegek száma meghaladja az egy milliót. Ez a szám a populáció öregedésével, a rizikótényezők hatásainak erősödésével tovább növekszik. A beteg korai diagnózisa nehéz, radiológiailag csak akkor észlelhető, ha a csontvesztés elérte a 30%-ot. Emiatt a prevenciót már korán, fiatalkorban el kell kezdeni.

A helyes táplálkozás, fehérje, Ca dús étrend, megfelelő D vitamin ellátottság és a rendszeres testedzés, a gerinctorna, nagy jelentőséggel bírnak.

Korai tünetei: derék és hátfájás, fizioterápiával jól befolyásolhatók.

A diafelvételekkel és videofelvételekkel illusztrált előadásokon megismerhettük a betegség prevenciójának és terápiájának alapelveit, gyakorlatait. A víz alatti bordásfal alkalmazásáról készített film egy új technikai eszközt mutatott be, amely jó eredménnyel alkalmazható az osteoporosis rehabilitációjában.

Takács Sándorné
tanársegéd
Zalaegerszegi Tagozat
Gyógytornász Szak

Látogatás egy "baba-barát" kórházban

1990. augusztus 1-je óta minden évben ez a nap a szoptatás világnapja. A "Tégy valamint a baba-barátság kezdeményezéséhez"-elv jegyében látogatást tettünk a Debreceni Orvostudományi Egyetem, prof. dr. Lampé László által vezetett Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán.

A klinika pavilon rendszerben épült, a Szülészet és Neonatológia Osztálya egy épületben van. A rooming-in elhelyezést az ágy végére szerelt "fémkosár" segítségével oldották meg, így az anya és az újszülött a nap 24 óráját együtt tölthetí.

Az anya-gyermek kapcsolat kialakulását már közvetlenül a szülés után segítik azáltal, hogy az újszülöttet még a köldökzsinór elvágása előtt az anya hasára helyezik és ott is hagyják az anya ellátásáig. Az anya ezalatt el van foglalva újszülöttjével, karjai közt tartja a kis emberkét, akit kilenc hónapig a testében hordott és akiért néhány percet ezelőtt annyit szenvedett. Most itt van, él, látja, érzi a testével és nem figyel arra, hogy kiszolgáltatott helyzetben van, nem ér rá számolni a gátmetszésbe helyezett varratokat, őrül, figyel gyermekére, akit ezennel már "rábíztak".

Az újszülött édesanyja testétől melegítve, annak ölelő karjaiban biztonságban érzi magát. Ezt bizonyítja, hogy nagyon hamar abbahagyja a sírást, ellentétben azokkal, akiket a megszületés után azonnal elszakítanak édesanyjuktól.

Megszületése után a baba 1-1,5 óráig nagyon éber, intenzíven reagál az őt érő ingerekre. Megfigyelések szerint az édesanya hasára helyezett újszülött mászó mozgásokkal 20-30 percen belül eléri az emlőbimbót, ami erre az ingerre kiemelkedik, és szopni kezd. Az első szopás rendkívül fontos az oxytocin "szeretet" hormon kiválasztás szempontjából, mivel a colostrum termelődést emeli, így az anyatejképződés hamar megindul.

A gátkörnyék ellátása után, a szülőszobai megfigyelés alatt is együtt lehet az újszülött és az édesanya - meztelenül - hiszen a bőr-bőr találkozás, szagok érzékelése is rendkívül kapcsolatfejlesztési inger.

A gyermekágyas osztályon is állandó az anya-gyermek együttlét.

A hagyományos módszer hívei felvetik a fertőzésveszélyt. Erre Lampé professzor az oxfordi klinikán látottakkal válaszolt: az ottani Perinatalis Intenziv Centrum-ban anya-apa az inkubátor mellett áll és simogatja gyermekét. A szülő nők szájkendő nélkül szoptatnak.

Még a koraszülöttek és a kissúlyú újszülöttek (1200-1300 g) is édesanyjuk mellett vannak - természetesen csak akkor, ha minsenek vitális funkció zavarak. Sőt az egy- ágyban alvást is nagyon szorgalmazzák, ez mind az anyának mind az újszülöttnek biztonságot nyújt, mert az anya azonnal reagálni tud gyermeke jelzéseire.

A baba-barát program másik lényeges pontja az igény szerinti szoptatás. Ma már az anyatej jelentőségét senki sem vitatja. Azonkívül, hogy a legideálisabb táplálék, könnyen emészthető fehérjéket, immunglobulinokat tartalmaz. A maternális IgG védi a csecsemőt a különböző betegségekkel szemben. A szoptatás élménye szorosabbá teszi az anya és gyermeke közti érzelmi kötődést. A jól szopó csecsemőnek 4-6 hónapos koráig az anyatejen kívül nincsen más ételre, vagy italra szüksége. Az anyatej könnyen emészthető. Az első időkben az újszülött még nem tud nagy mennyiséget szopni, ezért naponta 10-12-szer igényli a szoptatást. Nagy traumát jelent mind az anyának, mind az újszülöttnek, ha 3 óránként csak a szoptatás ideje alatt vannak együtt és máris elszakítják őket egymástól. Az anyatejes táplálásra már a terhesség alatt fel kell készülni. A szoptatást az újszülöttnek és az anyának is meg kell tanulni. Fontos a megfelelő testhelyzet, a szoptatni akarás. A kisebesedett emlőbimbó helyes mellretétellel megelőzhető, vagy ha esetleg kialakul, a szoptatási helyzet változtatásával továbbra is fájdalom nélkül szoptathat az anya.

Utána az ún. "kenguru-helyzetben" pihenhetnek mindketten, esetleg meztelen felsőtesttel, a bőr-bőr kontaktust kihasználva.

Az igény szerinti szoptatás alkalmazása, a helyes szoptatás megtanítása az orvosokra, szülésznőkre, csecsemőgondozókra, védőnőkre fokozott munkát ró, de a DOTE Klinikán ez dr. Ádám Borbála és dr. Kovács Judit vezetésével a szerény lehetőségekhez képest nagyon jól megvalósul.

Részt vehettünk a szülészeti referáló ülésen is, ahol előadást hallottunk a módszer előnyeiről, a kételyekről is, a módszerre nevelhetőségről.

Objektív adatot hallottunk egy WHO felmérésről (1000 újszülöttön végezték): míg az újszülöttek átlagos súlyesőkkenése 10%, a baba-barát módszerrel táplálteknál 3,5%!

Az egészségügyi dolgozók és az anyák is türelmesek, kitartóak, mert hisznek abban, hogy ezek a kis emberkék egészségesebben, kiegyensúlyozottabban, boldogabban élik le az életüket.

Véleményem szerint a védőnőképzésben is szervezettebben kellene mindezek oktatására alkalmat adni.

A hallott elvi szempontokat és a látott gyakorlati megvalósításukat védőnői munkámban alkalmazni, hasznosítani szeretném. Bízom abban, hogy az általam ellátott körzetben vagy területen megvalósul a "Breast-feeding in the best choice" - "A szoptatásra nevelés a legjobb választás" elve.

Boda Andrea
III. éves védőnőhallgató
Szombathelyi Tagozat

Önsegítő gyermekcsoport Vépen

A PÓTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozata Szociális Munkás Szakának Vépen működtetett Családsegítő Szolgálata pártfogásával indult a falu általános iskolájában a "Csipet-csapat" gyermek önsegítő klub.

A klub célja kezdetektől fogva az volt, hogy az iskolai szociális munka módszereit felhasználva, a klub tagjai számára értelmes célokat, etikai és társadalmi normákat közvetítsen.

A klubtagjainak többsége a cigány etnikumból származik, mivel Vépen nagyszámban képviselteti magát a cigányság. Klubtag bárki lehet, aki úgy érzi, hogy megfelel számára a klubfoglalkozások hangulata, légköre.

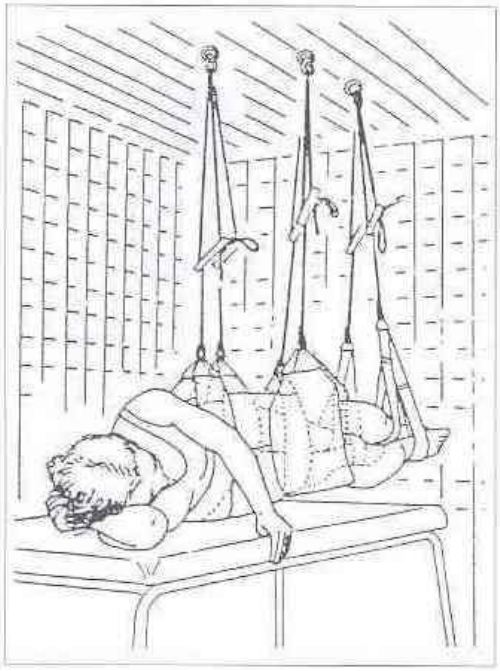

Jelenleg a csoport 6-10 fős létszámmal működik. A tagok hetente egyszer kb. 1,5 órát töltenek el együtt. A foglalkozások programjait úgy állítjuk össze, hogy az minden gyermek számára megfelelő legyen. Ez azért is szükséges, mert az összejöveteleken a legkisebbtől (7 év), a legnagyobbig (15 év), az általános iskolában megtalálható minden korosztály képviselteti magát. A vidám hangulatú találkozásokon olyan játékokat alkalmazunk, amelyek a gyerekek készségeit, képességeit fejlesztik. Ilyenek többek között a logikai játékok, ön- és csoportismereti játékok, interakciós, kapcsolatteremtő játékok, stb. Az idősebb korosztály közreműködésével törekvések vannak a falu kulturális életébe való bekapcsolódásra is.

Úgy véljük, hogy a csoport létrejötte és működése túlmutat a foglalkozások nyújtotta értelmes és értékes szabadidő eltöltés jelentőségén.

Lényeges szempont az is, hogy a gyerekek nagy segítséget nyújthatnak abban, hogy a szociális munkás egy közelebbi kapcsolatot építhessen ki a családokkal és az iskolával. Fontos, hogy az ilyen kis iskolai önsegítő csoportok által a szociális munkások Magyarországon is beléphetnek az iskolákba, ott megismerhetik őket és lehetőség nyílik a további együttműködésre.

Szentkirályi Péter, Landauer Bernadett
IV. évfolyamos szoc. munkás hallgatók

Wagner Lászlóné
főiskolai tanársegéd
Szombathelyi Tagozat

A függesztőrácsról

Ez év november 26-27-én a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozat Gyógytornász Szakán függesztőrács tanfolyamot szerveztünk hallgatók, oktatók, gyógytornászok részvételével. A kurzust Sólyom Istvánné és Szabó György, az ORFI gyógytornászai vezették.

A beteg állapota, az ízületi porc állapota és a kezelési célkitűzés meghatározza a rácsszerkezetben alkalmazott eljárást.

A függesztőrács alkalmazható a reumatológiában, traumatológiában, ortopédiában és a neurológiában.

Az eszköz alkalmazására a gyógytornában eddig nem volt lehetőség, mivel a függesztőrács hazai gyártása csak a közelmúltban valósult meg. Kívánatosnak tartanánk, ha mind több hazai kórház felszerelné e rehabilitációs tevékenységet segítő és bővítő eszközt.

Tóth Klára
főiskolai tanársegéd
Zalaegerszegi Tagozat
Gyógytornász Szak

A MAGYAR ELHÍZÁS ELLENES TÁRSASÁG VII. VÁNDORGYŰLÉSE

A lakosság egészségkultúrájának hiányosságai újabb feladatok elé állítják az egészségügyet. A civilizációs betegségek egyre nagyobb arányban fordulnak elő. A halálozás első öt rizikófaktorában az elhízásnak döntő szerepe van. Az elhízás hazai helyzetének felmérése, megelőzése, klinikumának alaposabb ismerete és a külföldi eredmények felhasználása érdekében 1992-ben megalakult a Magyar Elhízás Ellenes Társaság. Interdiszciplináris jellege lehetőséget ad a belgyógyászat, a gyermekgyógyászat, a sport és a mozgásterápia, a szociális medicina, az iskolaegészségügy orvosai, továbbá dietetikusok, pszichológusok, gyógytornászok, a szabadidősport szervezői, a paramedicina képviselői számára munkacsoportokban véleményt cserélni.

Szeretnénk az egészséges életre nevelés eszközeit, módszereit felhasználni és kiszélesíteni az elhízás megelőzése és hatékonyabb kezelése érdekében.

"Az életért fussunk a halál elől."

Ezen célok megvalósításának érdekében a Magyar Elhízás Ellenes Alapítvány II. Vándorgyűlése 1993. szeptember 30-október 2-a között Balatonlellén a Park Üdülőszállóban került megrendezésre.

A kétnapos tudományosprogram az elhízással összefüggő betegségek kialakulásának, kezelésének és megelőzésének számos vizsgálatát, megfigyelését és megoldatlan problémáit tárta elénk.

Kovács Ildikó
főiskolai tanársegéd
Pécsi Tagozat Dietetikai Szak

Gondban vagyok...

Mint az már szinte mindenki számára ismeretes, egy új képzési forma beindítása rendkívüli előkészítést, szervezést igénylő folyamat. Megmozgat minden humán erőforrást, mérlegelés tárgyává teszi a személyi, tárgyi feltételeket.

A jól előkészített munka után újabb megoldásra váró feladatok kerülnek felszínre, amelyek természetes velejárói egy hagyományokkal még nem rendelkező területnek - így a diplomás ápolóképzésnek is. A főiskola tanrendje és működési szabályzata alapján hallgatóinknak meghatározott klinikai gyakorlatot kell teljesíteniük. Az olyasokat elmélet és gyakorlat egységének megvalósítása, annak hatásfoka leginkább a gyakorlóterületeken mérhető. Az eredményesség abban rejlik, hogy mennyire, milyen mértékben tud együttműködni a főiskola és a gyakorlóterület, hogyan tudják hallgatóink alkalmazni megszerzett ismereteiket. Itt mindjárt felötlődik a kérdés, mit tud ehhez nyújtani az oktatási intézmény és mit tud biztosítani a hallgatóinkat fogadó gyakorlóterület?

Főiskolánkon intenzíven folyik az elméleti oktatás mellett a következő tanévtől belépő gyakorlatok megszervezése. Vezetői szinten megtörtént a kapcsolatfelvétel, amely megteremtette annak lehetőségét, hogy munkaprogramunk első szakaszát a helyzetelemzést mindkét területen elvégezzük. Ennek érdekében egyfelől tagozatunkon e tanév második felében megkezdődik egy olyan "tanárfelkészítő" programsorozat amelyen vállaljuk a tanszékek által kijelölt ápolók felkészítését, akik az irányított gyakorlat vezetését fogják végezni. Szándékunk ezzel az, hogy betekintést adjunk a tantervi követelményekről részletesen kibontott feladatokról, azok megvalósítási lehetőségeiről.

Másfelől segíteni tudunk egyes ápolási eszközök kölcsönadásával, amelyek beszerzése a jelen anyagi helyzetben a gyakorlóterületeknek nem áll módjában, viszont a professzionális szintű ápoláshoz nélkülözhetetlen.

Nagyon lényeges az ápolási dokumentáció vezetése, ami nemcsak elengedhetetlen kelléke az individuális ápolásnak, hanem egyben fokmérője az ápolás hatékonyságának, az ápolási standardok teljesítésének. Főiskolánk ebben is próbál segíteni azáltal, hogy hallgatóinkat ellátjuk ezen dokumentációval, könnyítve ezzel is az ápolók munkáját, megteremtve annak lehetőségét, hogy több idő jusson a beteggel való interperszonális kapcsolatra. Szűkös anyagi helyzetünk ellenére próbálunk némi anyagi támogatást adni a gyakorlat vezetését vállaló ápolóknak.

Örvendetes dolog tapasztalni, hogy az utóbbi időben egyre színvonalasabb előadások, gyakorlat-bemutatók vannak az ápolás különböző szintjein. Egyre nagyobb hangsúlyt kap az ápolás minősége, az ápolói hivatás presztízse. Nem egy előadáson vált világossá a kiútkeresés, a próbálgatás különböző formája, azok gyakorlati meghonosítása. Nem könnyű feladat!

A szűkebb és tágabb értelemben vett szakmai programokon jól érzékelhető a változtatás igénye, szükségessége, de tapasztalható a konzervatív szemlélet is.

Engedtessék meg, hogy egy saját élményen alapuló helyzetet mondjak el: nemrégiben nagy örömömre részt vehettem egy vezető ápolókból álló értekezleten, ahol az egyik napirendi pont volt a diplomás ápolók képzése és a gyakorlóterületek kapcsolata. Rám jellemző nyíltsággal és optimizmussal vázoltam a főiskolánk által nyújtandó lehetőséget. Beszámolóm elhangzása után a felém áramló kérdések között elhangzott, hogy "jó lenne, ha a főiskola konkrétan lefektetné a gyakorlóterületekkel szembeni elvárásokat, mert így nem tudjuk, hogy mit kell tennünk, nincsenek hozzá szakembereink...".

Megjegyzem, nagyon meglepett a reagálás akkor, amikor egyes intézetek jelzik, hogy szívesen fogadják hallgatóinkat, biztosítva a gyakorlatok letöltésének feltételeit.

Kérdezem őket, honnan tudják?

Úgy vélem, a főiskola nem szabhatja meg a tanszékeknek, hogy mit csináljanak, de a tantervi követelmények és az európai normák ismeretében adhat tanácsot, tehet javaslatot.

Így működik ez az orvosképzés területén is.

Szerintem a megoldáskeresés egyik útja lehetne a saját lehetőségek felmérése és új gyakorlati módszerek bevezetése.

Az önálló kezdeményezés a jobbító szándék elengedhetetlen velejárója az egészségügy fejlődésének.

Magam is szívesen veszek részt egy olyan ápolásfejlesztő, vagy ápoláskutató csoport munkájában, ahol közös erővel egy igazi "műhelymunka" folyik.

Írásom címéből eredően úgy vélem most vált aktuálissá annak a kérdésnek a felvetése, hogy mit tud tenni a fogadó fél? A választ nem én adom meg, ehhez inkább egy javaslattal élnék, váljon ez az újság a véleménycserék színhelyévé is. A gondok, problémák, nehézségek kölcsönös feltárása, a jól bevált gyakorlati tapasztalatok átadása mindannyiunk számára érték.

Lehetne e rovat címe pl. "Hangoló", vagy "Hogyan tovább növérke?", stb.

Várom a javaslatokat, de nemcsak a rovatcímet illetően, hanem az érdeklődést kiváltó írásokat is, mert - gondban vagyok.

Sasváriné Bojtor Anna
főiskolai adjunktus
Ápolói Szak Pécsi Tagozat

"Kandiztunk"

A Szombathelyi Tagozaton az idén is megrendezésre került az elsőévesek bemutatkozó estje. A középiskolai diáknapi készülődéshez hasonlítható az az izgalom, ami bennünk volt. A műsor összeállításában és rendezésében nagy szerepe volt Kuroli Enikőnek csoporttársunknak. Sok jó ötlet merült fel a műsor anyagát illetően, ebből igyekeztünk néhányat kiválasztani.

A város főterén - videokamerával kezünkben - a járókelőket kérdeztük meg, hogy hol található főiskolai képzés, mi a véleményük az egészségügyről, mi a védőnő feladata, milyen egy jó védőnő. Az utóbbira meglepő válaszokat kaptunk:

"Nézze, én textiles vagyok."

"Először is legyen nő és védeni tudjon".

A film második részében "kandiztunk". Az egyik legforgalmasabb áruház bejárata elé egy ágytálat tettünk. Az utca embere eltérő módon reagált a látványra (bár az üres volt). Csoportvezetőnk, Csordás Ferencné Klári néni is részt vett a forgatáson. A pecén kedvéért pénzt dobott az ágytálba. A legnagyobb meglepetésünkre egy idős hölgy is követte a példát. E jelenetet távolról figyeltük, nagy derültség közepette.

Az emberi közöny címet adtuk annak a jelenetnek, melyben egy csoporttársunk törött kezel imitálva, bekötött - piros aranyval szőtt - fejjel támogatott az úton. Senki sem sietett a segítségére.

A stúdiómunkákat egy kiváló szakember, Tüzesi József végezte el.

A védőnői szak estjének első programja e videofilm felvétele volt. Mély és behatóbb szociológiai tanulmányaink során megismerkedtünk társadalmunk rétegződésével. Ezeket felhasználva rendeztünk meg egy divatbemutatót, mely osztatlan sikert aratott.

Következő műsorszámunkban egy jelenetet adtunk elő "Jóna gólya Kolompárékhoz" címmel. Az előadást többször szakította félbe hangos tapsvihar.

"Ide jöttem Szombathelyre, nem is tudom, mi vitt erre?" Ezzel kezdték meg nagysikerű számukat csujjogató lányaink.

Azért tanáraink, előadóink sem feledkeztünk meg, róluk a "Hírkerék"-ben enyhén elferdített információkat közöltünk.

Zárásként a csoport együtt énekelte el az "Élet szép" című dalt.

E sorok írója úgy érzi, hogy szükséges ilyen vidám, a hallgatóságot egymáshoz közelebb vivő hagyományok kiépítése.

Reméljük ezzel az estével egy lépést sikerült tennünk ezen az úton.

Ozsváth Anita
I. éves védőnőhallgató
Szombathelyi Tagozat

Tapasztalatunk a szülésre felkészítő tanfolyamról

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozata az 1993/94-es tanévben többféle speciális kollégiumot szervez hallgatói számára.

A III. éves védőnőhallgatók körében legnagyobb érdeklődés a szülésre felkészítő tanfolyam iránt volt.

Mivel Szombathelyen két helyen is indult a tanfolyam, így a zsúfolt napirendünk ellenére is minden érdeklődő részt tudvenni a foglalkozásokon. Így egy ilyen tanfolyamra 25-30 pár jelentkezik. Általában az első előadásra csak a kismama jönnel egyedül, de legtöbbször a második, harmadik foglalkozáson már a papák is megjelennek. Ennek több oka lehet. Először idegenkednek tőle, mert nem tudják, hogy mit az ő szerepük, másodsorban félnek a szülés körüli terhestorna során a férjek segítségére is szükség van, harmadszor csak akkor vehetnek részt a gyermekük születésénél, ha elvégzik ezt a tanfolyamot.

A tanfolyami lebonyolításában egy állandó team dolgozik:
- szülész-nőgyógyász szakorvosok,
- védőnők,
- gyógytornász,
- pszichológus,
- esetleg szülésznő.

Az első foglalkozásokon a szülészorvos ismerteti a baba fejlődésének szakaszait, a terhesség alatti vizsgálatok lényegét, a szülés lefolyását, a szülés alatti teendőket, a helyes viselkedési módot a szülőszobában.

Külön foglalkozik azokkal, akiknek problémája volt, vagy van és mindenre, amire a párok kíváncsiak.

A további foglalkozásokat a védőnő és a gyógytornász irányítja.

A terhestorna során megtanulhatják azokat a gyakorlatokat, amelyeket a szülés alatt hasznosítani tudnak és a terhesség alatt is veszélytelenül gyakorolhatnak. Elsajátíthatják a helyes légzési technikát, a relaxációs gyakorlatokat, melyek a szülés megkönnyítésére szolgálnak.

A tanfolyam záró részeként szülőszobai látogatást tesznek a leendő szülők, ahol megismerkedhetnek a szülés körülményeivel. A szakemberek e látogatásokon próbálják a feszültséget feloldani és elérni, hogy a kismamák félelem nélkül lépjék át a szülőszoba küszöbét, férjükkel együtt.

Nekünk, védőnőhallgatóknak, a tanulás mellett élményt is nyújt a tanfolyamon való részvétel, hiszen itt alkalmunk nyílik a közvetlen kapcsolatfelvételre, problémáik meghallgatására.

Számunkra emberileg és szakmailag is sokat jelent a tanfolyamon való részvétel. Úgy gondoljuk, hogy később, majdani munkánk során alkalmazni tudjuk az itt tanultakat.

A tanfolyam sajnos pénzbe kerül! Így csak azok számára elérhető, akiknek anyagi körülményei lehetővé teszik a részvételt.

Véleményünk szerint biztosítani kellene minden érdeklődő pár számára a megjelenést, hiszen a tanfolyam célja többek között, hogy a szülés ne egy fájó élmény, hanem egy várt és örömteli esemény legyen.

Vargyai Diána
III. éves védőnőhallgató
Szombathelyi Tagozat

Minőség biztosítása az ápolásban

A jövő ápolói hivatás gyakorlójától méltán várható el a minőségi munka, melynek elengedhetetlen feltétele a jól képzett ápoló!

Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy a Diplomás Ápolók mind elméleti, mind gyakorlati képzése olyan legyen, hogy a főiskolákról kikerülve a minőségi ápolásnak biztosítékai lehessenek.

Nyugati nagy áruházak külső falán gyakran látni egy mozgó kézfejet (este kivilágítva), amely a Qualit-at szóra mutat. Az emberek ennek látán, még ha kevés az idejük, akkor is körülnéznek az áruházban.

Felmerül a kérdés, ma az egészségügyi intézetek falára ki lehetne-e tenni ezt a felírást -noha jól jönne az új finanszírozási és szabad orvos- és kórházválasztási rendszerben!

A továbbiakban három témakörben foglalkoznék a minőségbiztosítás összetevőivel:

1. Nővérhiány okozta gondok a minőségbiztosításban (személyi feltételek)
2. Tárgyi feltételek hatása a minőségbiztosításra.
3. Az ápolás dokumentációja.

A minőségi ápolásnak személyi feltételei vannak, a megfelelő számú és képzettségű ápoló! Minden nővérnek (a betegek szempontjából fontos) képesítéssel kellene rendelkeznie, még ha segédápolói teendőket lát is el. Kritérium kell, a segédápolói képesítés megszerzéshez, egyébként ne lehessen az ápolói team tagja!

A team vezetőjének céljául kell tűznie a főiskolai képzettséget -a többieknek pedig a szakápolói oklevél megszerzését, valamint a rendszeres továbbképzésben való részvételt, amely módot ad a színtentartásra az új ismeretek megszerzésére és amely nélkül a szervezeten belüli megfelelő szakmai színvonalat tartani, illetve elérni lehetetlen. A fentiek alapján világos, hogy minőségi ápolást állandóan jelenlevő aktív munkára beosztható, jól képzett, befejezett oktatásból jövő nővérekkel lehet csak biztosítani! Az elmúlt évben egy belgyógyászati osztály 36 ágyas ápolási egységében végzett vizsgálataink is ezt igazolták. Az említett részlegen annyira kritikussá vált a nővérlétszám helyzet, hogy az ápolói munka tekintetében még a minimum szint sem volt teljesíthető és így került sor a részleg átmeneti (december hónapban) bezárására. Ez a felmérés hozzásegített a probléma alaposabb feltárásához.

A minőségi ellátás másik fontos része a tárgyi feltételek biztosítása, mely egyre nagyobb nehézségekbe ütközik az utóbbi években.

Optimális tárgyi feltételek nélkül nem beszélhetünk minőségbiztosításról. Rendelkeznünk kell megfelelő számú és minőségű ápolást segítő eszközökkel. Ez irányban is végeztünk felmérést az említett osztályrészen az eszközrepertoárra vonatkozóan. Talán nem túlzás a szegényes jelző. Az eszközök számbavétele abban segített, hogy inspirálta a vizsgált intézetet arra, hogy pályázzon, így a nyert pénzen az ápolási segédeszközöket és kényelmi eszközöket bővítették.

A minőségi ápolás elengedhetetlen kritériuma a megfelelő ápolási dokumentáció, amely magában foglalja az anamnesis felvételt, a cél meghatározását, az ápolási tervkészítést és az értékelést. Kórházunkban egyik osztályon sem volt az elmúlt évben megfelelő ápolási folyamat dokumentáció. A hagyományos osztályátadó naplót alkalmazták. Ez a dokumentáció nem kielégítő, túl általános, nem ad folyamatos információt a betegekről, nem tükrözi az egyéni ellátási igényeket, nem szolgál alapul a kutatómunkának. A felmérés óta az osztályon már bevezették a megfelelő ápolási dokumentáció használatát. Ebben nagy szerepe van a POTE Eü. Főiskola Szombathelyi Tagozatán 1993. szeptemberében megindultó Diplomás Ápolóképzésnek is. A minőségi betegellátáshoz olyan ápolásra van szükség, amely során a beteg igényei, szükségletei alapján személyre szóló ellátást kap és amely az ápolási dokumentációban is tükröződik. A bejegyzett adatok, információk, a betegekkel kapcsolatos kezelések, eljárások, gyógykezelések, stb. mind-mind mérhetőkké válnak, lehetőséget adva a minőség ellenőrzésére.

Somogyi Józsefné
főisk. adjunktus
Szombathelyi Tagozat Diplomás Ápoló Szak

Kaposvár: rangos események

A nyári-őszi időszakban is több rangos eseménynek adott helyet a tagozat, melyeken a hallgatók (védőnő és diplomás ápoló szakosok) részt vesznek, amennyiben kapcsolódnak az elméleti és gyakorlati tanulmányaikhoz.

1. A Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság 1993. augusztus 26-tól 29-ig tartotta 43. NAGYGYŰLÉSÉT, mely sikeres és rangos esemény volt.

A hazai és külföldi előadókon kívül, a kongresszus ideje alatt a földszint összes kihasználható területét elfoglalva, kiállító cégek vásárral egybekötött bemutatót tartottak. A legkorszerűbb diagnosztikai gépekkel, berendezésekkel, eszközökkel ismertették meg sok szakembert a vonzó, színvonalas rendezvényen.

2. A Magyar Orvos-Írók és Képzőművészek Körének 18. találkozóján a résztvevők megtekintették az aulában szervezett kiállítást, majd meghallgathatta az irodalmi alkotásokat, melyekből a szerzők felolvasást tartottak.

3. A Magyar Higienikusok 26. Vándorgyűlésének is a Tagozat adott otthont, melyet az ÁNTSZ Somogy megyei intézete rendezett.

4. A "Somogyi Orvosnapok" 35. jubileumi rendezvényére is ott, s nem a Balaton partján került sor. A hallgatók is részt vehettek egy-egy előadáson, s megtekinthették a kiállítást is.

5. "Előadások a csecsemő és kisgyermek lelki fejlődéséről és neveléséről" című előadássorozatnak október-november-december hónapokban adtak helyet, melyet az orvosok, gyermekorvosok, védőnők és pedagógusok számára szerveztek.

A kollégák örömére jelentős programkínálatból választhattak, pl.:

- Tardos Anna: A kezdeményező csecsemő és kisgyermek (aktivitás)
- Kállő Éva: Interakciók a csecsemő-felnőtt kapcsolatában
- Falk Judit dr.: Az anya-gyermek kapcsolat: szeparáció
- Majoros Mária dr.: "Ha már gyermekét neveljük"
- Vincze Mária dr.: Az anya-gyermek kapcsolat egy speciális területe: az étkezés
- Püspöki Gabriella dr.: A "másképpen" fejlődő gyermek

6. Két alkalommal - a védőnő hallgatóknak és az érdeklődőknek - bemutatóval egybekötött előadást, ismertetést tartott a SIMILAC és MILUPA cégjól felkészült (dia, fólia) előadója.

A SIMILAC-program keretében dr. Gyódi Gyula, dr. Domány Sándor részvételével tartott Városi Csecsemőhallalozási Értekezleten részt vehettek a III. évfolyamos hallgatók is. Betekintést nyerhettek jövendő munkájuk megrázó eseményébe.

7. Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Somogy Megyei Intézete és a Somogy Megyei Pedagógiai Intézet "Közösen az AIDS ellen" címmel rendezvénysorozatot szervezett, melyen dr. Forrai Judit egyetemi tanársegéd módszertani nevelő-tanító, felvilágosító előadásokat tartott.

A Főiskolai Tagozatról dr. Bíró Hunorné tanársegéd: "A védőnő és iskola kapcsolata az egészségnevelésben" címmel tartott előadást, melyben ismertette a védőnő fontos munkáját a megelőzésben.

8. A Magyar Békeszövetség és Nemzetközi Szervezete december hónapban "Megemlékező előadássorozat az emberi jogokról" címmel szimpóziumot tart (Jogász Szövetség, ENSZ Társadalmi Bizottsága, TIT szervezésében), melyre hozzászólással készül Lázár Tünde III. évfolyamos védőnő hallgató is.

Diabetológiai konferencia Budapesten

A cukorbetegség korunk népbetegségévé vált. Magyarországon ma közel 700 - 750.000 diabeteses beteg található. Ezen anyagcserebetegség kezelésének is legfőbb alapja az egyénre szabott diéta.

A modern táplálkozástudományi szakmai ismeret, a betegekkel való megfelelő kapcsolat kialakítása, fenntartása és ezáltal a therápiában való aktív részvétele fontos és meghatározó feladata a dietetikusnak.

Tapasztalatcserére adott lehetőséget a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége I. Szakmai Konferenciája, amely 1993. október 18-19-én volt a Dózsa Művelődési Házban, Budapesten.

Az előadások mellett árubemutatóra is sor került.

Kovács Ildikó
főiskolai tanársegéd
Pécsi Tagozat Dietetikai Szak

PÓTE Egészségügyi Főiskolai Képzés Szombathelyi Tagozata

Tárgy: tanári kérdés: helyünkön vagyunk-e már?
Dr. Lakner László tagozatigazgató

Helyben

Tisztelt Tagozatigazgató Úr!

Elnézést, hogy nyílt levéllel zavarom Önt, de személyesen nem tudtam kifejteni álláspontomat (Ön nem tudott megjelenni az alább részletezett teremelosztó értekezleten). Természetesen örülünk és fontosnak tartjuk a diplomás ápolói szak indítását (mely intézményünk létjogosultságát bizonyítja), de tantermi gondjaink tovább fokozódtak. Ezek a problémák kerültek felszínre azon az oktatói értekezleten, mely arra volt hivatva, hogy az igényeknek megfelelően elossza az intézmény termeit. Ön előtt ismert, hogy addig - a két kisméretű szabadtéri sportpályán kívül - egy 5x15 m-es szobával rendelkeztünk itt tartottuk a főiskola hallgatói számára a különféle testedzési foglalkozásokat (aerobic, kondicionáló testnevelés, stb.). Ebben a szobában egy kezdetleges és szegényes kondicionáló sarkot alakítottunk ki (szobakerékpár, hasháti- és lábizom erősítésére alkalmas gépekkel). A mostani terem-elosztásnak a "tornatermünk" is áldozatul esett, megértettük a kollégák kérését. De reméljük viszont, hogy Ön is, Ők is megértik, mi sem adhatjuk fel harcunkat, nem magunkért, a TÁRGYÉRT. Küzdelmünk senki ellen nem irányul, csak a Testnevelésért. Ebben a helyzetben veszélybe kerültek az esti foglalkozásaink, melyeket megkedveltek a hallgatók. Nappal már megszoktuk, hogy nincs helyünk az iskolában.

Ön ismeri a város teremlehetőségeit, így nem lepődik meg, hogy még apróhirdetés útján sem tudtunk termet szerezni.

Végül találtunk megoldást. A délutáni és esti foglalkozásainkat három különböző helyszínen tartjuk.

Nem ölbe tett kézzel várjuk a csodát, magunk is megpróbálunk mindent elkövetni. Megpályázunk minden lehetséges alapot, évek alatt egy kiválóan felszerelt sportszertárat alakítottunk ki (a pályázati pénzekből is). Most egy tornaterem építési pályázatot adtunk be a Nemzeti Sport Alaphoz és izgatottan várjuk az eredményt.

Az, hogy a hideg idő beállta az órák megtarthatóságát veszélybe kerülhet, már megszokottá vált számunkra, ezért nem írtam volna. Most a levélben már említett - az évek alatt összekoldult - szertárunk is veszélybe került. Ez a szoba is más célra kellett, így az összes sporteszközünk kikerült a buszgarázsba (pl. 35 db nemzetközi minősítésű asztrák sífelszerelés). Az ott lévő sporteszközeink milliós értéket képviselnek.

Megértve az intézmény gondjait mégis tisztelettel megkérdezem:

1. Most már a helyünkön vagyunk-e?
2. Ez a hely kifejezi-e az értékünket?
3. Itt tartósan berendezkedhetünk-e?

Szombathely, 1993. november 17.

Görög István
testnevelő

"NYITOTT KAPUK"

Nyílt nap a Szombathelyi Egészségügyi Főiskolai Tagozaton

Nekünk, szociális munkásoknak nemcsak az a célunk, hogy a rászorulókon segítsünk, megalkossuk, hatékonnyá tegyük a hazánkban épülő szociális védőhálót. Van egy másik nem kevésbé jelentős feladatunk is. A szakmát, a professzionális segítségnyújtást magát is meg kell ismertetnünk, a mindenről mit sem sejtő leendő hallgatókkal.

Azt akarjuk, hogy minél többen a homlokukra csapjanak és azt mondják, hogy "ez a HIVATÁS, amire szükségünk van".

E cél érdekében került megrendezésre 1993. november 30-án, immáron harmadízben, nyílt nap a szombathelyi Egészségügyi Főiskolai Tagozaton. Az érdeklődés évről-évre nagyobb. A leendő hallgatók kaptak egy előzetes ismertetőt a képzési formánkról, és láthattak egy filmet a főiskola életéről. Azonban a reális képalkotáshoz reális szituációk is kellenek. Mivel a szociális munka spektruma végtelenül szerteágazó, a négy legjellemzőbb területet frekventáltuk és ezt bemutató jelleggel eljátszottuk.

Az **első szituációban** a családsegítő munkáját villantottuk fel. A munka itt az azonnali segítségnyújtáson alapszik. A probléma egy cigánycsalád körül sűrűsödik. Nagycsaládosok. Az anya háztartásbeli, az apa nem dolgozik. Otthon hat éhes szájat kell betömnünk. A családot egy váratlan halálesset anyagilag igen megterhelte. S mivel a temetési költség a család és a családtagok létfenntartását veszélyezteti, temetési segélyre jogosultak. A kliensek sok esetben igen tájékozatlanok, jogaikról és lehetőségeikről a családsegítő tájékoztatást ad.

A **második esetben** a kórházi szociális munka szerepelt. Aki látta már Magyarország népességének egészségügyi statisztikáját, volt oka elszörnyedni. A bemutatott esetben egy gyógyíthatatlan betegségben szenvedő anya az identifikált kliens. Egyedül nevelte kiskorú gyermekét, de van egy nagy fia is. Mivel a gyógyulás esélye alacsony, a szociális munkás a fiú, aki katona, leszereltetését javasolta a "Hadkieg" Humán Csoportjából. Az indok, ez esetben az, hogy a fiú a családfenntartó. Az ő keresete nélkül nem tudnák majd megélni. A kórházi szociális munkás feladata a későbbiekben az anya pszichés gondozása.

A **harmadik területen** a jogi vonal érvényesült leginkább. A helyszín az önkormányzat szociálpolitikai csoportja. Ide egy három gyermekes házaspár fordult segítségért. A gond mint az előbbiekben: anyagi. Az egyik gyermeknek krónikus vesebetegsége van, emiatt állandó kezelésre szorul. Ez nagyon sokba kerül manapság. Főként, ha a férj munkanélküli, az asszony pedig GYES-en van... A szociális munkás két, az új szociális törvényben szereplő támogatást adott. A gyermek számára méltányossági közgyógyellátási igazolványt és mivel a férj munkanélküli járadéka már lejárt, neki a munkanélküliek jövedelempótló támogatását.

A szociális munkás kapcsolatba lép a pedagógus karral és a leendő kis elsősosztályos tanulók otthoni szociális helyzetét méri fel. Ezen belül történik a családlátogatás, ahol a nehéz anyagi helyzetben lévő család részére beiskolázási támogatás kieszközlését vállalja el a segítő.

A leírt helyzetek és problémák nagyon időszerűek.

Mindemellé igyekszünk olyan alaphelyzetet teremteni, amiben meg tudjuk szólítani a majdani hallgatót. Minden szituáció előtt bevezetőként eljátszottuk, hogy egy teljesen dilettáns, de igen érdeklődő fiatal beszélget velünk, és mi saját élményeinket mondjuk el neki.

A szituációs helyzetekre a fiatalok rengeteg kérdéssel válaszoltak. Ezek a VÁLASZOK ma már egyre szaporodnak. A "nyitott kapukat" nem döngetni kell, hanem észrevenni, hogy nyitva vannak és belépni rajtuk.

Tanulságos volt

1993. október 20-21-én a másodéves dietetikus évfolyam a szakmai gyakorlat keretében Szegedre látogatott.

Megcsodálhattuk a szegedi klinikák élelmezés szervezését. Itt számítógépes rendszer működik, ennek segítségével állítják össze - háromhetes periódusban - az étlapokat. Volt szerencsénk megkóstolni azt is, hogy milyen ételeket kapnak a szegedi betegek, klinikai dolgozók és a diákok.

Talán mindannyiunk legnagyobb élménye az MTA Szegedi Biológiai Központ Intézetében tett látogatás volt. Magyar és külföldi kutató-orvosok, biológusok, professzorok vezetik a 8-10 tagú csoportokat, melynek hallgatói külföldi, illetve magyar diákok.

Néhány kutatóterület munkájába kaptunk némi bepillantást. Az itt működő Biofizikai, Biokémiai, Enzimológiai, Genetikai és Növényélettani Intézetek munkája szorosan összekapcsolódik.

Elsősorban az agrár-, élelmiszer- és gyógyszeripar problémáinak megoldásához adnak segítséget. Rendkívül érdekes volt látni az Élelmiszeripari Főiskolát, ahol élelmiszeripari technológusokat, mérnököket és élelmiszeripari managereket képeznek. Innen lehetőség van átjelentkezni a Budapesti Élelmiszeripari Egyetemre.

Megnéztük az iskola tanműhelyeit, technológiai laborjait.

Igen tanulságos volt az út, hiszen két nap alatt is sok-sok újat láttunk és ráébredtünk arra, hogy milyen nagy különbség van egyetem és egyetem, klinika és klinika között.

Megköszönjük főiskolánk vezetésének, hogy lehetővé tették az utat, és Gaálné Póda Bernadette tanárnőnek szíves támogatását.

Fejős Szilvia
Pécsi Tagozat Dietetikai Szak
II. évfolyam

A mi "gólyanapunk"

Október végén lezajlott az elsőévesek "beiktatása". Ez megtörtént az összes felsőoktatási intézményben is hasonló időben.

Az első két hónap alatt megismerkedhettünk egymással (már amennyire időnk engedte). Szövődtek barátságok, s alakult számos konfliktus is az évfolyamtársak között. Ilyen előzményekkel indultunk Tagozatunk gólyanapjának, ami végülis felsőbb utasításra gólyaestté redukálódott.

A program este 8 órakor kezdődött a helyi művelődési központban. Dr. Laky Rezső egyik szakvezetőnk hirdette ki nekünk, elsősöknek a főikola 10 parancsolatát, melyet gólyalábakon állva, harsányan visszhangoztunk. Többek között kötelező: az órákat medence beállítással kezdeni, előmelegíteni az írásvetítőt oktatóink számára, illetve nagyothalló készülékeinket hordani az előadások alkalmával.

Az igazi programot a másodévesek tánca indította, a Macskák című musicalre. Majd az elsősök műsoresokra következett. Láthattuk Mrákovics Szilárd karate-showját, kán-kánt táncoltak a pretty lányok, sőt vadnyugati hangulatba csöppenhettünk az elsős gyógytornász-hallgatók country-táncától.

Aztán egy meglepetés következett. Három fiú (összesen hat van) balettezett a Hattyúk tava zenéjére buzogányok "közreműködésével", nem kis döbbenetet kiváltva a nézőközönségből. A kick-box bemutatót az összegből verbuválódott csapat szolgáltatta.

Summa summarum, az előadott produkciók igazán nívósak voltak, így oktatóink és vendégeink, na és mi sem érezhettük rosszul magunkat az est folyamán.

A műsorban szerepelt még lábszépség-verseny, házaspárbaj, sőt volt saláta-bár is!

Hajnali 4 óráig roppathatták a táncot a táncolni vágyók, ami visszonylag zűrmentesen zajlott le.

Fendrik Katalin
I. évf. hallgató
Zalaegerszegi Tagozat Gyógytornász Szak

Hallgatói viszajelzés a szombathelyi tagozaton

A tagozat 1990-es indulása óta most először kerül sor az oktatók hallgatói véleményezésére. A kezdeti időszakban a hallgatók és az oktatók alacsony létszáma, valamint a tananyag folyamatos formálódása, az oktatók útkeresése miatt korainak tartottuk ezt a szervezett vélemény-nyilvánítást. Mostanra az oktatás keretei bizonyos mértékig megszilárdultak és szükségét éreztük, hogy ezzel kapcsolatban a hallgatók is elmondhassák véleményüket.

Az első szakaszban a nyelvtanárok és a testnevelők készítették el a felméréshez szükséges kérdőívet. Viszonylag könnyen sikerült megállapodni abban, hogy milyen kérdésekre szeretnénk választ kapni, a válaszadás módjával kapcsolatban azonban eltérő volt a vélemény. A testnevelők szívesebben láttak volna kifejtő jellegű válaszokat, mert szerintük így pontosabb kép alakulhat ki a hallgatók véleményéről. A válaszok értékelése és összehasonlítása azonban túlságosan nehéz feladatnak tűnt, így végül a pontozásos válaszadás mellett döntöttünk.

A kérdőív célja az volt, hogy megismerjük a hallgatók véleményét az oktatók személyiségéről, szakmai felkészültségéről és az órák színvonaláról.

Úgy gondoljuk, hogy e vélemény fontos számunkra, még akkor is, ha nem feltétlenül ad valós képet, hisz a hallgatók információi is korlátozottak. Nem is elsősorban arra vagyunk kíváncsiak, hogy milyenek vagyunk (bár a felmérés ezzel kapcsolatban is fontos információkat adhat), hanem arra, hogy mi a hallgatók véleménye rólunk. Az erre adott válaszokban pedig semmilyen körülmények között nem kételkedhetünk.

Mivel eddig a válaszok 75%-a érkezett vissza, végleges eredményeket nem tudunk közölni. A válaszok visszaérkezése és értékelése után a következtetéseket közreadjuk.

Görög István Roznár József
vezető testnevelő-vezető nyelvtanár

KARÁCSONY

Deres szárnyú szép karácsony
szállj le hozzánk havas tájon.
Havas fákon, havas ágon:
kiskarácsony, nagykarácsony.
Betlehemi hívő csillag
szólt a Háromkirályoknak:
miket láttok, igaz álmok,
Megváltóra rátaláltok
Szeretetünk csillagfényben
világítson tiszta éjben.
Csillagszórók szikra-csöndje
hallgat - játszik tündökölve.
Nyugalom kell a világnak
világunkban sok családnak.
Gyűlöködés harag helyett
szépre tanítsd embereket!
Tanítsd őket a jóságra,
életük ne vesszen kárba!
Bár fényeid tovatűnnek
szívünké a fehér ünnep.
Ez a legszebb, legcsodásabb
azoknak, kik békét vágynak.

Horváth Balázs
Szombathelyi Tagozat
Ált. Szociális Munkás Szak II. évfolyam

KALEIDOSZKÓP

2700 elszívott cigaretta

Az Egészségügyi Világszervezet, a WHO kezdeményezésére a magyar Dohányfüstmentes Egyesület Országos Dohányfüstmentes Napnak nyilvánította november 17-ét. Ezen a napon különösen a passzív dohányzás ellen kívánt szót emelni, figyelmeztetni arra, hogy legalább a nemdohányzókat - főként a gyerekeket - kíméljék meg a cigarettafüsttől.

Míg a fejlett országokban csökken, a harmadik világ államaiban nő a dohányosok aránya. Magyarországon a csecsemőket és az öregeket is beleszámítva minden egyes állampolgárra évente 2700 elszívott cigaretta jut. Ezt a mennyiséget viszont mindössze a lakosság 33%-a füstöli el - nagyrészt a munkahelyeken.

A Füstmentes Nappal a magyar szervezők célja az volt, hogy elérjék: az ezredfordulóig a dohányosok száma a jelenlegi négymillióról kétmillióra csökkenjen.

November: fogászati hónap

Sokszor irigykedve nézzük a különböző fogpasztareklámokon nevető hölgyek gyöngyházfényű mosolyát, ragyogó hófehér fogsorát. A hétköznapok azonban egyre inkább nélkülözik ezeket a csodás mosolyokat.

A fogszuvasodás hazánkban népbetegség. A megelőző, prevenciós program három alappillére a helyes táplálkozás, a rendszeres és megfelelő szájápolás és fogmosás, valamint a fluoridok adása.

A fogápolási kultúra hazánkban sajnos tragikus képet mutat. Sokan egyszerűen feleslegesnek tartják a fogmosást, a megfelelő szájápolást. Mivel a fogápolási kultúrát a gyermek otthonról hozza, ezért a fogszuvasodás elleni küzdelem mindaddig csak szélmalomharc lehet, amíg a család valamennyi tagja el nem fogadja azokat az alapvető szájhigiénés szabályokat, melyek fogaink egészségének egyik legsarkalatosabb kritériumai.

Batthyány-Strattman díjak

1993. október 30.

A hazai egészségügyi, szociális, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi ellátásban nyújtott kimagasló teljesítményükért nyolcan vehették át Budapesten a Népjóléti Minisztérium egyik legmagasabb kitüntetését, a Batthyány-Strattmann díjat Surján László népjóléti minisztertől.

A kitüntetettek: Albi István, a fóti Károlyi István Gyermekközpont intézeti főorvosa, Chikán Csaba a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége elnöke, Csiba László sajószentpéteri nyugalmazott körzeti orvos, Heldák Istvánné, "Anna néni" a magyar fiatalok, elhagyott gyerekek istápolója, Juhász József, az Országos Sportegészségügyi Intézet nyugalmazott főorvosa, Kander Zoltán a Békés megyei Pándy Kálmán Kórház orvos-igazgatója, Manyák Ernő reumatológus szakorvos, Pap Zoltán, az Országos Mentőszolgálat Főigazgatósága nyugalmazott osztályvezető főorvosa.

A Batthyány Társaság ez alkalomból emlékgyűrűt adományozott Surján Lászlónak és Albi Istvánnak.

Gratulálunk.

Összekötő

A POTE Egészségügyi Főiskola információs lapja

Szerkesztő bizottság:
Gaálné Póda Bernadette, Horváth Pálné
Dr.Barton József, Dr.Lakner László

Felelős szerkesztő: *Dr.Császár Piroska*

Kiadja: *Dr.Buda József*
POTE Egészségügyi Főiskola Főigazgató

Design: KES Betéti Társaság